

JUBILEUM JAARBOEKJE 1994

GEREFORMEERDE KERK

MELISSANT DIRKSLAND HERKINGEN

TER GELEGENHEID VAN HET

90 JARIG BESTAAN.

27 april 1904-1994

1. Ten geleide.

U ontvangt hierbij het veertiende jaarboekje van de Gereformeerde kerk. In dit jaar is het 90 jaar geleden is dat onze kerk werd geïnstitutioneerd.

Ons eerste jaarboekje verscheen in 1961 en was samengesteld door Ds. W. Netjes en scriba J.L. Vogelaar.

Onze z.g. jaarboekjes hebben dus onder meer de eigenschap dat zij niet elk jaar meer verschijnen. Dit komt mede doordat wij sinds een aantal jaren "De Wegwijzer" maandelijks ontvangen.

Ook in onze kleine gemeenschap kan er in 10 jaar tijd heel wat veranderen. Dat merkt U wel als u dit nieuwe jaarboekje vergelijkt met het vorige dat in 1984 is uitgebracht, door de toenmalige scriba B. Kooijman.

Ondergetekende heeft ook dankbaar gebruik gemaakt van het historisch onderzoek dat door oud Predikant Ds. W. Netjes werd verricht. De resultaten daarvan werden in het jaarboekje van van 1964 is weergegeven. Een gedeelte hiervan is overgenomen, om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de opbouw en geschiedenis van onze gemeente en haar werken.

Zo schreef Ds. W. Netjes zijn " Kleine Kroniek van Gereformeerd Melissant ". Bij elke volgende uitgave van ons jaarboekje werd deze kroniek uitgebreid; zo ook in dit jubileumboekje.

Dit jubileumboekje is niet geschreven om de daden van de mensen te memoreren maar wel om naar Psalm 73 Gods daden te zien, opdat we zullen opstaan om onze kinderen te vertellen, zodat ook zij hun vertrouwen op God mogen stellen, en Gods werken niet vergeten maar ze bewaren en Zijn geboden onderhouden.

En ook om de eigentijdse opdracht te zien in deze negentiger jaren.

Vanaf hier willen we allen bedanken die door het verstrekken van nieuwe informatie het mede mogelijk gemaakt hebben, dit jaarboekje te doen verschijnen.

Het was me een genoegen, om dit jubileumboekje te mogen verzorgen.

Namens de kerkeraad,
scriba K.L. Kievit

PS. Als kerkeraad vinden wij het fijn dat wij u dit jubileumboekje kunnen aanbieden. Het is gratis, doch wij stellen een financiële bijdrage van uw zijde zeer op prijs.
Giro nr. 533132 t.n.v. Gereformeerde Kerk, t.g.v. Jubileum Jaarboekje 1994

2. Van de voorzitter.

Negentig jaar Gereformeerde Kerk te Melissant, Dirksland en Herkingen.

Nu deze uitgave bij dit jubileum verschijnt enkele woorden ter inleiding.
Wanneer je als kerk deze leeftijd bereikt is dit niet omdat je in alles op jezelf past, maar een geschenk, iets dat je gegeven wordt, niet door eigen kracht, maar door Gods genade mogen wij dit gedenken.

Als U de geschiedenis door leest zult U zien dat 90 jaar een tijd geweest is van vreugde en verdriet, goede tijden en moeilijke jaren.

Maar al deze jaren heeft de kerk de boodschap van de Bijbel door mogen geven in onze dorpen.

Velen hebben dit ervaren en beleefd als Gods genade.

Het uitdragen van deze boodschap was, is en zal ook in de toekomst de taak zijn die wij als kerk hebben.

Alleen als wij vanuit deze taak willen werken, zal er ook in de jaren die komen vruchtbaar gewerkt kunnen worden.

Dankbaar zien wij terug op wat geweest is.

Vol energie zien wij de toekomst tegemoet.

Veel leesplezier,

Jo Sandee.

3. Van onze Kerkelijk en Pastoraal medewerker A. van der Schee.

Een 90-jarige....

Een bijdrage leveren aan een jubileumboekje is geen sinecure !
Iets zeggen over een 90-jarige is geen gemakkelijke opgave. Want een 90-jarige heeft veel levenservaring Hij heeft wat beleefd.

En als muren van dit kerkgebouw zouden kunnen spreken, dan zou er veel te horen zijn.
Ze zouden vertellen van generaties die het evangelie gehoord hebben, van de doopsbedieningen, de huwelijksinzegeningen, het afleggen van de belijdenis des geloofs, de vieringen van het Heilig Avondmaal.

Maar helaas: muren kunnen de geschiedenis niet vertellen.
Wel kunnen we vaststellen dat deze 90-jarige nog springlevend is. Wat dat betreft is ze beslist niet op haar retour. Ze doet nog volop mee, ze is en blijft jong van hart.
De vele activiteiten laten dat zien. Nog steeds wordt het Woord verkondigd, de Doop bediend, het Avondmaal gevierd, het huwelijk ingezegend, belijdenis gedaan. Dat komt door haar Heer die nog altijd Zijn belofte houdt van Zijn gegeven Woord !
Van harte gefeliciteerd, 90 jarige !

Van harte gefeliciteerd gemeente van Melissant-Dirksland-Herkingen, het is een felicitatie waard het is een mijlpaal om even bij stil te staan.

Het is een gedenken van dat wat binnen de muren van de gemeente is gebeurd.

Moge het feest van dit gedenken de vaart erin houden om gemeente te zijn: met de Heer en met elkaar.

A. van der Schee
Pastoraal medewerker

4. Herinneringen aan Melissant Dirksland Herkingen .

Ik ervaar het als een bijzonder voorrecht om in dit jubileumboekje een woord te mogen schrijven. Het past overigens wel met de bijzondere plaats, die Melissant-Dirksland-Herkingens Gereformeerde Kerk in mijn hart heeft.

Van april 1987 tot mei 1991 mocht ik in Melissant en omgeving een " loopjongen van Jezus " zijn: gesprekken met elkaar, erediensten, gespreksavonden, catechisaties enz.
We hebben samen heel wat meegemaakt aan droeve en blijde gebeurtenissen. Onder het kerkelijk dak zochten we dan een schuilplaats onder Gods hoede.

Ik herinner mij nog de gesprekken tijdens het beroepingswerk en mijn gevoel: ik wil dan te zijner tijd toe groeien naar juist ook in Melissant predikant te zijn en niet alleen maar " gastarbeider ". Zo sprak mij van meet af aan de open en warme sfeer aan.
Zo zijn we inderdaad toe gegroeid naar een samenwerkingsverband in de predikantsplaats van Stad aan 't Haringvliet en Melissant - Dirksland - Herkingen.

De Bekroning daarvan kreeg zijn gestalte in de bevestigingsdienst door Ds H. van Dalen (die inmiddels helaas is overleden) op 10 september 1989. Als intree-tekst koos ik psalm 36:10 de tekst waarmee het kerkgebouw ook in gebruik was genomen: Want bij U is de bron des levens, in Uw licht zien wij het licht.

Ik citeer een stukje uit die preek:

" Er is zoveel dat ik niet weet, dat u niet weet. Maar dit weten we: dat wij in Gods licht het licht zien. Wij zitten hier met elkaar in hetzelfde schip van de Kerk.

Verschillende stormen zijn er al geweest, er is nog veel duister; maar er is een Geest die ons in de goede richting blaast. Er is een Gids aan boord die weet waarheen wij gaan moeten; er schemert reeds een licht aan de kim. Er is al zichtbaar - af en toe - het beloofde land ".

Menigeen zal nog weten, dat ik contacten had met pastoor Jozef Janicki uit Polen (Sulecin) hij is inmiddels overleden. Hij was eens in een zomer in Nederland en ook mijn gast.

Vol trots heb ik hem toen de Kerk van Melissant getoond en verteld van het wonder, dat Melissant wel 25 jaar vacant was geweest voordat mijn persoon aan deze kerk werd verbonden. En toch: was er zo'n levende en groeiende geloofsgemeenschap; en toch: was er een prachtig verenigingsgebouw met veel vrijwillige arbeid geplaatst; en nog andere dingen noemde ik. Vervolgens zei Pastoor Janicki: Ik wil de Kerk van Melissant van harte feliciteren, dat ze zolang vacant waren; daardoor moesten ze veel zelf doen en daardoor is het zo'n levende gemeente ! Ik meen, dat dit woord nog van toepassing is !

Trefwoorden voor de Gereformeerde Kerk van Melissant - Dirksland - Herkingen zijn naar mijn gevoel: openheid, gezelligheid, warmte, positief geloven, bereidvaardigheid, meeleven, opbouwen.

Voor Margreet en ik naar Garderen togen, zei Br. Baart tegen mij, dat hij het gevoel had, dat Garderen " Melissant in het groot was ". Dit is wel uitgekomen ! De open sfeer, het samen aanpakken en opbouwen is gelijk.

Dat spreekt mij aan, de veelkleurigheid en het onbekrompene om samen in de naam van Jezus in deze tijd gemeente willen zijn, niet alleen op zondag, maar alle dagen. Dat zoekend in een streng Reformatorische streek en dan toch het evangelisch geluid horen. Dat trekt mensen aan en doet een gemeente groeien. De Geest Gods blaast waarheen Hij wil; God-dank is er ruimte voor die Geest in Melissant en omgeving, al 90 jaar lang.

Een veelkleurige gemeente: ik zie ons nog met een groep Gereformeerde in een bus naar een Katholiek klooster gaan (nog net geen bedevaart).

Maar ook een gespreksavond over sterven en wat daarna komt, samen met onze begrafenisondernemer Dhr. M. Kievit. Of: een rommelmarkt die bruist en waar menigen de handen uit de mouwen steekt! Of: de kleinste Kerk van het eiland die het op zich neemt om een gezamenlijk overleg te beginnen van alle Gereformeerde Kerken op Goeree Overflakkee.

Een gemeente die leeft, doordat er een Levende Heer is !

Ds. P. Rozeboom .

5. Institutie Gereformeerde kerk Melissant.

De Gereformeerde Kerk van Melissant werd geïnstitueerd op 27 april 1904 en staat ingeschreven bij het Rijk eerst onder nummer 845 en sinds 1986 is dat gewijzigd in 120205.

In het jaarboekje 1984 heeft u al kunnen lezen dat de kerkelijke grenzen samenvallen met de gemeentegrenzen van Dirksland. Voordat het zover was is er menig contact geweest met de Gereformeerde kerk van Middelharnis en de Classis Brielle.

Echter de naam van onze kerk diende overeenkomstig gewijzigd te worden en zodoende ontstond de naam:

Gereformeerde kerk van Melissant-Dirksland-Herkingen.

6. Kerkgeschiedenis Gereformeerde kerk Melissant.

Wanneer het gaat om geschiedschrijving moet men bedenken dat het om feiten en gebeurtenissen gaat welke geselecteerd zijn, niet alles is op te nemen wat wel de aandacht van de kerk of gemeenschap gekregen heeft.

Van de ondergetekende verwacht u dus een objectief verhaal dat een verband weergeeft en een zo goed mogelijke weerspiegeling is van de historische gebeurtenissen.

7. Hoe het dorp Melissant is ontstaan.

Tot 1967 was Melissant een afzonderlijke gemeente echter deze was indertijd gevormd door de vroegere gemeenten Roxenisse, Onwaard en Melissant.

Tot 1812 waren zij drie afzonderlijke gemeenten en had ieder zijn eigen bestuur.

Door het " machtswoord " van **Napoleon** werden ze met Dirksland verenigd, welke toestand tot 1817 zo gebleven is, in welk jaar ze weer werden gescheiden en ieder hun afzonderlijk bestuur verkregen. Bij de Wet van 13 juli 1857, Staatsblad no 61 werden de drie gemeenten weer verbonden, en aan de nieuw ontstane de naam Melissant gegeven.

Na de vereniging der drie vroegere gemeenten, ging deze weer vooruit. Niet weinig droegen daar toe bij de gunstige uitkomsten, die de landbouw tot omstreeks 1882 opleverde. In dat tijdvak, van 1857 - 1882 kwamen verschillende zaken tot stand. Reeds kort na de vereniging deed zich de behoefte gevoelen aan een gemeente huis.

Had men zich vroeger beholpen met het zogenaamde " Melissants huis " staande tegenover de Kaai van Dirksland, als vergaderplaats van den Gemeenteraad, thans was dit te lastig; er moest ook ene Secretarie zijn, en ... men had een geschikt plaatsje daarvoor naast het schoolgebouw en de onderwijzerswoning. Daar werd het nieuw Gemeentehuis van de Melissant gesticht.

Het was netjes en doelmatig ingericht. Op de begane grond vond men de Secretarie. Er naast werden een brandweerkazerne en een brandspuithuis gebouw. (op deze plaats vindt men thans het rouwcentrum van begrafenis bedienaar M.L. Kievit). Boven de secretarie was een doelmatige zij grote vergaderzaal. Daar vindt men ook het wapen van Melissant. " Het is van zilver met eene gedamde fasce van keel en zilver van drie strepen, verzeld en chef van eenen gaanden leeuw van goud, en ene pointe van eene keper van keel ".

Het dorp, in den polder Oud Melissant gelegen, was vroeger slechts een gehucht; het bestond uit slechts weinige huizen en bezat een kapel, die vóór de Hervorming tot uitoefening van de Roomschen godsdienst werd gebezigd. Na dezen tijd moesten predikanten van Dirksland vier maal in het jaar te Melissant gaan prediken, wat tot 1828 heeft plaats gehad.

Dhr. Van Dam verhaalde indertijd, het was in 1680, dat bij zekere gelegenheid, daar gepreekt werd door broeder Kornelis. Zijn naam was eigenlijk **Kornelis Adriaansz**; hij was geboren in Dordrecht in 1521, en werd, omdat hij later Franciskaner monnik te Brugge was, ook wel Kornelis van Brugge genoemd. In de geschiedenis van die tijd is hij zeer bekend door zijn onbeschaafde taal van de kansel, door zijn ijverige bemoeiing met staatszaken, en zijn woest getier tegen de Hervorming.

Hij overleed op 14 juni 1581 en werd in Brugge begraven, waar men nog een weids grafschrift op hem vindt, op het kerkhof der Minderbroeders.

Reeds voor 1810 had het Burgerlijk bestuur van Melissant, krachtens zeker besluit van "de Hooge Regeering", van de Rooms Katholieke ingezetenen, hun rechten op de kapel afgekocht, en werd de kerk ook voor Gemeenteschool gebezigd. In 1829 werd de kerk geheel tot school verbouwd, Ze bleef daarvoor dienen tot dat het nieuwe schoolgebouw aan de Julianaweg gesticht werd.

Tot 1835 bezat Melissant geen straat; wat men nog "straat" noemde, was een kleiweg langs de huizen, van de dijk af tot aan de kerk of later het schoolgebouw. Bij droog en mooi weer was deze weg wel te gebruiken, maar in de winter zakte men tot aan de knieën in de modder, en wist niet van den dijk naar de school en van de ene woning naar de andere te komen.

Onder burgemeester **J.A. van Weel** werd nog vóór 1840 de weg bestraat. Ook onder zijn bestuur kwam Melissant in het bezit van een torenuurwerk, eerst zonder en later met wijzer en slagwerk.

Reeds lang hadden de Hervormde inwoners van Melissant verlangd een afzonderlijke gemeente te willen zijn en een kerkgebouw te bezitten.

Meermalen waren daar beraadslagingen over geschied, maar steeds vruchteloos. Talloze bezwaren, niet het minst van financiële aard, kwamen voor en stonden de verwezenlijking in de weg, totdat door toedoen van de toenmalige Burgemeester den heer **L. van Es Jz.** in 1861 een zelfstandige gemeente tot stand kwam en in 1863 een "nette kerk met toren" verrees.

Bij koninklijk besluit van 20 februari 1862 wordt het bestaan der zelfstandige gemeente erkend. En aannemer **J. van Boshove** uit Sommelsdijk mocht de Ned.Herv.kerk en Pastorie bouwen voor een bedrag van f 20.700,00.

Melissants inwoners behoorden voor een deel tot:

- de Geref.gemeente onder 't Kruis,
- voor een ander deel tot de Ned. Herv. Kerk van Dirksland,
- terwijl de Rooms Katholieken tot de statie Middelharnis behoorden.

8. Geschiedschrijving Gereformeerde kerk Melissant .

Wij kunnen in de geschiedenis van onze gemeenschap in een aantal perioden aangeven:

a.	Vóór 1904	" De gang naar Stellendam "
b.	1904-1914	" Van Molendijk naar Bouwdijk "
c.	1915-1939	" Ds. De Bruyn, J.v.d. Lugt, Ds. H de Valk "
d.	1939-1946	" Nieuwe kerk a.d. Nieuwenweg "
e.	1946-1989	" Vacant " en " Consulerend "
f.	1989-1991	" Drs. P. Rozeboom "
g.	1992-heden	" Dhr. A. van der Schee "

Periode vóór 1904.

Van deze periode is bekend dat zoals wij hiervoor al hebben kunnen lezen dat Melissant kerkelijk gezien ondergebracht was in drie stromingen.

Over de Gereformeerden van Melissant hebben wij in de eerste notulen van onze kerk, welke dateren van 27 april 1904, kunnen lezen dat er een nauwe verbondenheid was met Stellendam.

Het was in die dagen gebruikelijk dat men naar een nabij gelegen dorp ter kerke ging, soms wel verplicht, daar men anders zijn werk kwijt raakte.

Maar soms ook omdat men het noch hier noch daar kon vinden en dan werd er uitgeweken naar Dirksland of Stellendam. Vooral voor de ouderen was dit een probleem en zeker met winterse dagen.

De Gereformeerde kerk van Stellendam is geïnstitueerd in 1836 toen de families **M. van Seters, A. Brinkman en Kreeft** e.a. zich " afscheidden " van de Herv. Kerk van Stellendam welke zich op 20 mei 1819 door toedoen van Ambachtsheer **Mr. J.J. Cau.** zich " afgescheidde " van de Herv. Kerk van Goedereede waaronder zij ressorteerde.

De predikanten in Gereformeerd Stellendam waren in die begin periode:

1. Ds. J. Bos	6 december 1874 - juli 1877
2. Ds. J. Koopmans	april 1878 - 5 december 1893, Emeritus
3. Ds. A.A. Koppe	- (1904)- ?
4. Ds. H. de Valk	1934 -
5. Ds. Netjes	1956 - 1965

Onder leiding van **Ds. A.A. Koppe** wordt er te Melissant een eerste vergadering belegd op 27 april 1904.

Hiermee werd de eerste vorming van een eigen Gereformeerde Melissantse gemeente (kerk) een feit.

Het jaar 1904.

Een voorjaarsavond in Melissant. Het is 27 april 1904. In een dijkhuisje zijn bijeen de kerkeraad van Stellendam en Predikant **Ds. A.A. Koppe** en vijf Melissanters. Misschien hebben de schaarse voorbijgangers niet eens verwonderd stil gestaan , toen het gedragen zingen van Psalm 100 hun oor bereikte.

Psalm 100, een loflied vers 1 en 4 hier weergeven.

*Juich aarde, juicht alom den Heer;
Dient God met blijdschap, geeft Hem eer;
komt nadert voor zijn aangezicht;
Zingt Hem een vrolijk lofgedicht*

*Want goedertieren is den HEER;
Zijn goedheid eindigt nimmermeer;
Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht;
tot in het laatste nageslacht.*

In die dagen kwamen wel meer mensen gewoon bij elkaar thuis om te zingen. Vooral op zaterdagavond als het werk gedaan was en men zich opmaakte voor de zondag, maar ook doordeweeks was er tijd om met elkaar te zingen en bijeenkomsten te houden.

Op deze avond werden de werkhanden gevouwen, de petten zijn afgedaan, waarop **Ds. Koppe** voor gaat en een zegen vraagt.
Daarmee is de eerste ledenvergadering geopend.

*"De gekozen broeders voor de kerkeraad zijn deze:
Voor ouderling:
br. C. van der Sluis en J. Goedegebuur.
Voor diaken:
br. J. Keur en C.J. Bijdevaate"*

Zo schrijft mijn voorganger in het "Notulenboek
no 1 der Gereformeerde Gemeente te Melissant".

Merkwaardig: het woord " Gemeente " in plaats van " kerk ".
Een vergissing, of geschreven van uit een bepaalde gedachtenwereld?

" na de bevestiging worden de broeders noch met een ernstig en liefdelijk woord door den Voorzitter toegesproken en hun toegezongen Psalm 134 vers 3. Daarna werd de vergadering met het afsmecken van den Zegen door de voorzitter Ds. A.A. Koppe gesloten ".

Ds. A.A. Koppe geboren in 1874, deed zijn intrede op 5 juli 1903 te Stellendam en verbleef daar tot 2 juni 1907. Hij vertrok toen naar Zalk en Veecaten waar hij tot 13 april 1910 stond. In dit jaar is hij ook overleden.

Ons doop register begint zonder jaartallen met:

- Johannis Bijdevaate geb. 29 sept te Melissant
gedoopt te Stellendam door Ds. A.Koppe
- Teunis Cornelis Bijdevaate geb. 29 juni te Melissant
gedoopt te Stellendam door Ds. A.Koppe
- Leendert Bijdevaate geb. 25 augustus te Melissant
gedoopt te Stellendam door Ds. A.Koppe
- Neeltje Bijdevaate geb. 10 januari
gedoopt te Stellendam door Ds. A.Koppe
- Jan Bijdevaate geb. 22 januari te Melissant
gedoopt te Stellendam door Ds. A.Koppe
- Grietje Marina Bijdevaate geb. te Melissant
en gedoopt op 11 mei te Melissant..!!!
- Jacomina C. Bijdevaate geb. te Melissant
gedoopt januari te Melissant.

Het jaar 1910.

Zo besluit de scriba zijn eerste notulen en zwijgt dan tot **2 november 1910** !

Drie weken voordat de kerkvisitatoren op bezoek komen, mogelijk het eerste kerkvisitatie-bezoek door de Classis.

Op **24 november 1910** wordt kerkvisitatie gehouden.

De kerkvisitatoren maken in het notulen boek deze aantekening:

" De gemeente is nog zeer klein en niet ten volle geordend. Zij heeft nog met vele moeilijkheden te kampen. Moge de Koning der kerk de kerkeraad en de gemeente zegenen met getrouwheid en genade, opdat onder de zegen des Heeren de gemeente tot wasdom en bloei moge komen ".

" De gemeente is nog zeer klein " ...

Er werd vergaderd in een huisje aan de Molendijk. Het middelste van drie arbeidershuisjes (nu no 122), gelegen tegenover de woning van Ouderling **C. van der Sluis**.

Een kuipachtig meubel diende de voorganger als preekstoel.

Vanuit de bedstede keken kinderogen de kamer in: de eerste Gereformeerde kerk had al een Gaanderij ! Meestal werd er een preek gelezen, veelal door broeder van der Sluis. Soms kwam er een dienaar des Woords van het eiland of van de " Overkant ".

Die werd dan op zaterdag, na het werk, met wagen of koetsje van de boot in Middelharnis gehaald en vertrok 's maandagsmorgens weer.

Het jaar 1911.

Eind 1911 wordt al gesproken over verplicht aftreden van de ambtsdragers. Voordien was al eens de vraag gesteld, of het niet wenselijk was

" de kerkeraad met één of meerdere leden te versterken ".

Men vond het wel " enigszins wenselijk " doch ging er niet op in.

Dit gebeurde ook in 1911:

Beide ouderlingen, **br. van der Sluis** en **br. Goedegebuur**, legden hun ambt neer ...

De reden: enkele leden hadden verzocht om ook eens andere prediktatiën te lezen dan van Smytgeelt, Van Lis of Salomon Deutsch e.a.

Bij de daarop volgende verkiezing worden zeven stemmen uitgebracht.

De gemeente komen nog steeds bijeen in het leegstaande huisje aan de Molendijk no 122, maar er wordt uitgezien naar een ruimer onderkomen.

In oktober 1911 werd er een "flinke lamp" aangeschaft en "gereedschap voor het Heilig Avondmaal".

Toch is er per januari 1912 nog f 0,945 in kas.

Gedoopt in 1911:

juli 1911: Wilhelmina van der Wal .

Het jaar 1912.

Aan de Bouwdijk thans nummer 32 verrijst een schuurachtig bouwwerk. Het was een kerk-zonder-meer.

Er is met weinig kosten een dubbel woonhuis van te maken, want je kunt nooit weten ...

Foto 1. Achteraanzicht Kerkgebouw aan den Bouwdijk no 32.

In juni 1912, werd er weer kerkvisitatie gehouden door de classis.

Geconstateerd wordt: " dat de gemeente nog met velerlei bezwaren heeft te worstelen, maar dat zij tevens tracht met de hulpe Gods tot een meer gewenscht en ordelijk kerkelijk leven te komen ".

De kerkeraad kon de visitatoren meedelen en laten zien dat zij een nieuw kerkgebouw aan het bouwen waren n.l. aan de Bouwdijk. Het pand bestaat nog er is een garage en een woonhuis van gemaakt door vrachtrijder Johan Neels die het in 1939 kocht.

An den Bouwdiek...

Eind juli begin augustus 1912 wordt het Kerkje in gebruik genomen. Een kerk-zonder-meer: geen kerkeraadskamer, geen W.C., het orgel op twee pilaren boven de deur, tegenover de preekstoel.

NB.

Het daglichtraampje boven de preekstoel, zit anno 1994, nog steeds op zijn plaats, de ingang is thans dicht gemetseld maar de pilaren zitten nog steeds op dezelfde plaats.

Men was erg blij met dit kerkje-zonder-meer.

Het kerkje aan de Bouwdijk heeft de wind uit de eerste hand en het is er koud en guur doch er treden regelmatig ouderen en jongeren tot de gemeente toe.

Interieur Kerkgebouw Bouwdijk No 32.

Ook verantwoordelijkheid jegens de naaste wordt in acht genomen. Er wordt gecollecteerd voor o.a. het Gereformeerd Provinciaal Weeshuis te Middelharnis.

Dit weeshuis was het gebouw tegenover het burgerlijk weeshuis van Sommelsdijk. Wezen van Gereformeerde ouders uit de provincie Zuid Holland werden hier opgenomen, zo ze hun 16-de jaar nog niet waren ingetreden. Op hun 23-ste jaar moesten zij het verlaten, tenzij ze door grote lichamelijke gebreken het maatschappelijk leven niet in konden.

Elke plaatselijke kerk kon wezen doen opnemen in het gesticht, dan is zij slechts verplicht te collecteren.

Aan de Langeweg was de ingang. Op 25 juni 1879 is het weeshuis in gebruik genomen. Het aantal wezen was gemiddeld dertig in getal en er was een Christelijke school aan verbonden.

Er werd ook gecollecteerd voor de Theologische hogeschool te Kampen en voor de "Vrije Univercetijd".

Gedoopt in 1912:

juli	1912:	Maria Roodzant
....	1912:	Dirk Sieling door Ds. A.Koppe
....	1912:	Lena Sieling door Ds. A.Koppe
....	1912:	Machiel Sieling
01-09-	1912:	Jannetje van Dis
01-09-	1912:	Lena Bijdevaate

Het jaar 1913.

In september 1913 wordt er in de notulen voor het eerst gesproken over ... het bouwen van een Gereformeerde Pastorie en het beroepen van een predikant.

Jawel, tachtig jaar geleden was dat ook het gereformeerd gesprek van de dag.

Aan alle kerken zou een brief worden gestuurd om hulp.

De ledenvergadering, gaat daarmee akkoord.

Gedoopt in 1913:

10-06-1913: Arie Roodzant

Het jaar 1914.

Februari 1914 is er schrijven ter tafel van de kerk van Hoek van Holland en de classis Schiedam.

Men stelt voor om de Statenbijbel te herzien. De kerkeraad acht de tijd daartoe nog niet rijp.

" Wel gevoelt zij enige voorliefde hiervoor, doch dit zal veel moeilijkheden opleveren en in onze kerken veel beroering geven ".

Zomer 1914, de Dolerenden zijn weer bijeen an den Bouwdiek. Er zal weer gesproken worden over het beroepen van " een Leraar ".

Ds. G.W.H. Esselink, geboren 1854, predikant te Stad aan het Haringvliet waar hij tot 1906 heeft gestaan en is overleden in 1916, heeft " het Presidium ". Het nagaan van de " staat der inkomsten en uitgaven over 1913 " doet hem de gemeente aanraden van het beroepen af te zien. Als daartoe is besloten, komt hij met het voorstel, om samen met Stellendam te beroepen. Het liep niet zo vlot met de samenwerking met Stellendam. Eerst staat Stellendam afwijzend, later wil Melissant er niet meer op in gaan omdat er een overeenkomst tot stand is gekomen met **Ds. J.A. de Bruijn**, aanstaand emeritus predikant te Oud-Vossemeer, waar hij van 17 juni 1900 tot 1 november 1915 mocht staan.

Deze eigen leraar zal ook op Melissant komen wonen. Er diende dus voor woongelegenheid gezorgd te worden voor de nieuwe leraar.

Gedoopt in 1914:

....-01-1914:	Jacob du Pree	door Ds. J. de Bruijn
....-03-1914:	Lydia Tieleman	door Ds. J. de Bruijn
....-03-1914:	Hendrika Tieleman	door Ds. J. de Bruijn
21-06-1914:	Cornelis Bijdevaate	door Ds. J. de Bruijn
21-06-1914:	Jan Wiegel	door Ds. J. de Bruijn

Het jaar 1915.

In het jaar werden plannen ontwikkeld om te komen tot een zo'n goed mogelijke oplossing m.b.t. een pastorie.

Zo werd op de kerkeradsvergadering van 31 december 1915 de voorsteltekeningen van de eigen pastorie ter tafel gebracht.

Tot dit moment is in de kerk blijkbaar maar één collecte gehouden, voor de kerk. Op de kerkeraad van 15 april wordt besloten de collecten " te doen scheiden " en voortaan ook voor de armen te collecteren.

In 1915 werd aan " armenzorg " in totaal f 3,00 uitgegeven ... Was het daarom, dat men besloot om maar éénmaal per maand te collecteren voor de diakonie?

In maart 1915 valt het besluit de gebouwen der gemeente "zekerheidshalve ook te doen assureren", temeer omdat de hypotheekhouder te Rotterdam er om vraagt. Niemand is er tegen.

Op de ledenvergadering waren 11 leden aanwezig, wordt in verband met de a.s. komst van **Ds. J.A. de Bruijn** besloten een woning voor hem te bouwen. Slechts één lid stemt tegen.

Gedoopt in 1915:

..-06-1915: Jannetje du Pree door Ds. J. de Bruijn

Het jaar 1916.

In februari 1916 werden de tekeningen en begroting voor de bouw van een pastorie aan de gemeente voor gelegd en aanvaard.

Ook hier al wordt het eigen gezicht van Gereformeerd Melissant duidelijk. Hoewel **Ds. Esselink** in 1914 had geadviseerd om geen eigen predikant te beroepen, gezien de staat der inkomsten en uitgaven over 1913, blijkt er eind 1915 een overeenkomst te zijn gemaakt met een eigen leraar.

Het was **Ds. J.A. de Bruyn** en men gaat een eigen Pastorie bouwen. Het terrein waar de Pastorie gebouwd zou worden was de hoek Nieuweweg-Kerkhofweg. Het terrein was al afgepaald "door struiken of anderszins".

Het was de bedoeling dat in later tijden een nieuwe kerk achter de nieuwe Pastorie te bouwen.

In 1916 wordt de Pastorie gebouwd, hij is er nog steeds thans Nieuweweg 7. In de notulen van 1916 wordt niet meer gesproken over de eigenlijke bouw van de Pastorie, wel over een gift van maar liefst f 400,00 van een onbekende, dienende om "de schuld op het kerkgebouw (Pastorie) te roieren".

Op 1 mei 1916 doet **Ds. J.A. de Bruijn** zijn intrede.

De kerkeradsvergadering van 7 augustus 1916 een vergadering vol dankbaarheid, daar **Ds. J.A. de Bruijn** als eerste predikant van Gereformeerd Melissant deze vergadering als preases mocht leiden.

Uit het kerkvisitatierapport van 1916:

"De toestand van deze kleine kerk is niet onbevredigend"

Zoals bekend, werd voor "de armen" elke zondag gecollecteerd. Een voorstel tot wijziging daarvan werd met 3 stemmen vóór en 1 stem tegen aangenomen. In het vervolg wordt er nog één keer per maand voor "de armen" gecollecteerd.

Gedoopt in 1916:

....-05-1916:	Cornelia Tieleman	door Ds. J. de Bruijn
....-05-1916:	Jan Bakker	door Ds. J. de Bruijn
21-07-1916:	Marius Bijdevaate	door Ds. J. de Bruijn
....-09-1916:	Lydia Sieling	door Ds. J. de Bruijn

Het jaar 1917.

In de notulen van 5 januari 1917 komen wij de woorden tegen "de pas gebouwde Pastorie".

De Pastorie was inmiddels al betrokken door **Ds. De Bruijn**. Wanneer weten wij niet precies waarschijnlijk juni / juli 1916.

Evangelisatiewerk in 1917: er wordt een evangelisatiecommissie ingesteld, die de opdracht krijgt om " traktaatjes te verspreiden in de gemeente ".

Een ander punt: Wanneer ouders - leden der Ger.Kerk uit het kerkverband treden, hoe dan te handelen met de kinder - doopleden ? Na enige discussie werd deze vraag aldus beantwoord: De kinderen zullen niet meer als dooplid worden beschouwd, doch niet uit het doopledenboek worden geschrapt. (NB. dit doopledenboek is slechts bijgehouden tot 1949).

Gedoopt in 1917:

....-03-1917:	Adriaantje Wiegel	door Ds. J. de Bruijn
....-05-1917:	Abraham Keijzer	door Ds. J. de Bruijn
08-09-1917:	Leendert Wiegel	

Het jaar 1918.

Gedoopt in 1918:

08-03-1918:	Human Bijdevaate	door Ds. J. de Bruijn
....-07-1918:	Eva Johanna Keizer	door Ds. J. de Bruijn

Het Jaar 1919.

Gedoopt in 1919:

....-02-1919:	Klazina Johanna Vogelaar	door Ds. J. de Bruijn
....-03-1919:	Chrisstoffel Bijdevaate	door Ds. J. de Bruijn
....-06-1919:	Eva Johanna Keizer	door Ds. J. de Bruijn
....-06-1919:	Jan Boshoven	door Ds. J. de Bruijn
21-07-1919:	Cornelia Lydia Sieling	door Ds. J. de Bruijn
10-08-1919:	Jacoba van Seters	door Ds. J. de Bruijn
..-09-1919 :	Prina Johanna Keizer	door Ds. J. de Bruijn

Het jaar 1920.

Op 2 mei 1920 nam **Ds. J.A. de Bruijn** afscheid van de kerkeraad. Hij raadde aan om besprekingen met Stellendam te beginnen, ten einde tot een combinatie te komen. Na zijn vertrek, 1 juni 1920, werd de Pastorie verhuurd.

De Pastorie tuin, later zijn op een deel van deze Pastorie tuin de huidige brandweerkazerne en de garageboxen gebouwd, werd verhuurd voor " vijftig cent voor de bebouwbare roeden per jaar ".

Er werd voorgesteld om een stelsel van vaste bijdragen in te voeren om op die manier te trachten een bedrag van f 500,00 bijeen te krijgen, zijnde het halve salaris van een predikant.

Men wilde n.l. samen met Stellendam een emeritus-predikant beroepen.

Die combinatie met Stellendam, 16 jaar nadat wij als gemeente onze eigen weg zijn gegaan vlotte niet zo erg, want op 19 december 1920 werd nog uitgebreid gesproken over een combinatie met Ouddorp en er werd een overeenkomst op schrift gesteld. Ter sprake kwam zelfs de aanschaf van een automobiel ten einde het vervoersprobleem het hoofd te bieden.

Gedoopt in 1920:

02-04-1920:	Jacob Thomas Keur	door Ds. J.de Bruijn
....-06-1920:	Leentje Gerdina Maaskant	door Ds. N.J. Hommes

Het jaar 1921.

Gaande het jaar 1921 werd al duidelijk dat een combinatie met Ouddorp toch niet de juiste keuze was en werd in oktober 1921 besloten om toch samen met Stellendam te gaan beroepen.

Er zijn van die vergadering, waarbij ook Stellendamse broeders aanwezig waren, uitvoerige notulen gemaakt.

Notulen systematisch verdeeld in " artikelen ".

Art.7: Broeder ... verliet de vergadering toen de overeenkomst was getekend, omrede hij geen tijd gehad had om vóór de vergadering te eten.

Het zou nog tot 1934 duren, aler ook gezamenlijk een predikant werd beroepen !

In mei 1921 werd er melding gemaakt dat er f 1,60 gebeurd werd voor twee maanden " gebruik van den regenbak van der Pastorie ".

Er werd nog steeds gekerkt " an den Bouwdiek ". Er gaan bezwaren komen en er wordt besloten om de kachel van nieuwe vuurstenen te voorzien en de " vrije " plaatsen worden schaars !

Wij groeien uit ons kerkje-zonder-meer. Er wordt over recht van de eerst vrij komende plek gesproken. In de notulen staat " Indien er één vrij komt zal de eerste aanvrager het recht krijgen ... "

Dat het in die dagen wel eens moeilijk was om aan nieuwe kerkeraadleden te komen leert het volgende: een voorstel toe een regeling van verplicht aftreden werd met 3 tegen 1 stem verworpen. " Anderen zitten te graag in de kerkeraad, vandaar dat tegenstemmen " werd weleens opgemerkt.

In het vervolg zouden er 3 ouderlingen en 3 diakenen zijn, want

" het werk werd meerder ".

Gedoopt in 1921:

19-06-1921: Cornelis Baart door Ds. N.J. Hommes

Het jaar 1922.

Men kreeg in die dagen veel steunaanvragen te behandelen. Dit blijkt uit het besluit, genomen op 17 januari 1922, om éénmaal in de 3 maanden een collecte te houden, te verdelen over de in die tijd binnenkomende aanvragen. Zo deed de collecte " Algemene Christelijke Doelen " zijn intrede.

Gedoopt in 1922:

29-03-1922: Leonard Cornelis van Seters door Ds. Deddens

14-05-1922: Cornelis Sieling door Ds. H.Alting

....-....-1922: Krijn Haak door Ds. Vesseur

Het jaar 1923.

Op de kerkeraadsvergadering van 31 januari 1923 kwam een rapport ter tafel van de commissie die contact had met Stellendam. Er kwam in naar voren, dat de samenwerking geen resultaat opleverde zodat " verdere samenwerking geen nut had ". Zo was de combinatie weer verbroken.

Mei 1923: scriba br. **Maaskant**, bericht met voldoening over de koffie op de kerkeraadsvergadering.

Die is op zijn voorstel ingevoerd, " ten einde de vergadering een enigszins gezelliger karakter te geven ".

Op één van de kerkeraadsvergaderingen van 1923 stelde een kerkeraadslid voor om in ons kerkje-zonder-meer een ruimte af te scheiden of er één te bouwen. " Want ", zo stelt de vragensteller, " Ik schaam mij om een Dominee als een kwajongen achter in de kerk te ontvangen, waar geen gelegenheid is, om jas en hoed op te hangen ".
Het voorstel werd verworpen en het zou zo tot 1933 blijven.

Op de kerkeraadsvergadering van 1 oktober 1923, werd besloten om 's middags godsdienstoefeningen te houden in de wintermaanden.

Dit vanwege het bezwaar van slechte en donkere wegen bij avond. Wat betreft het catechetisch onderwijs werd het volgende voorgesteld:

De kinderen die de Christelijke school bezoeken, vrijstelling te verlenen ! Na enige bespreking werd besloten om de schoolkinderen wel te laten komen.

Per 14 oktober 1923 werkte lerend ouderling **J. van de Lugt** in de gemeente.

"Hij lag tehuis bij br. en zr. **Koole**".

De reden, waarom de heer Van der Lugt werd benoemd willen wij U niet onthouden:

" Preases is van oordeel, dat er niet boven een Dienaar des Woords gaat, doch dat het beter is, een behulpzel te hebben, dan dat er elke zondag gelezen moet worden ".

Niemand was er tegen

Gedoopt in 1923:

16-12-1923:	Willem Adrianus Johannis Baart	door Ds. G.v.Velzen
16-12-1923:	Matthijs Jan Pieter Wiegel	door Ds. G.v.Velzen

Het jaar 1924.

Gedoopt in 1924:

17-02-1924:	Leendert Sieling	door Ds. Van der Spek
17-02-1924:	Willem Both	door Ds. Van der Spek
01-06-1924:	Pietertje Haak	door Ds. Diemer
....-10-1924:	Dirk Sieling PDzn	door Ds. Bouma

Het jaar 1925.

Lerend Ouderling **J. van der Lugt** neemt april 1925 afscheid van de gemeente en kerkeraad en vertrekt naar Zwartewaal waar hij van 1925 tot 1945 als lerend oefenaar stond. In 1945 werd hij Predikant te Zwartewaal.

In 1955 werd hij emeritus en overleed in 1966.

Gedoopt in 1925:

17-05-1925:	Catholijna Jannetje Vogelaar	door Ds. De Graaff
....-09-1925:	Thomas Krijn Keur	door Ds. De Graaff

Het jaar 1926.

Gedoopt in 1926:

09-05-1926:	Bertha Tieleman	door Ds. T. Drost
25-07-1926:	Lydia Adriana Sieling	door Ds. Van Lummel
10-09-1926:	Jan Pieter Cornelis Vogelaar	door Ds. Westerhuis

Het jaar 1927.

In 1927 werd van Classicale zijde aangedrongen op weder verschijnen van een kerkbode voor de classis Brielle.

" Besloten werd, hieraan mede te werken, met een proeftijd van drie maanden, indien zij in degelijker en inhoudrijker vorm verschijnen ".

7 juni 1927: Een datum van betekenis Besloten werd om een ledenvergadering te beleggen om tot bouwplannen voor een nieuwe kerk te komen.

Toen zijn daar de eerste besprekingen gehouden, die uiteindelijk geresulteerd hebben in het kerkgebouw waarin wij nu kerken.

Op de ledenvergadering van 5 oktober 1927 werd met 9 tegen 5 stemmen tot nieuwbouw besloten.

Eén der tegenstemmers, hij had dat uitgebreid gemotiveerd, werd in de bouwcommissie benoemd !

Deze commissie ging slagvaardig te werk en zo kwam op 11 november 1927 al een schetstekening ter tafel, maar daar bleef het voorlopig bij waarschijnlijk vanwege de hoge kosten die dit plan met zich meebracht.

Gedoopt in 1927:

20-03-1927:	Jan Pieter Wiegel	door Ds. de Graaff
24-04-1927:	Christina Mans	door Ds. Westerhuis
29-05-1927:	Neeltje Juliana Baart	door Ds. G. van Velzen

Het jaar 1928.

In september van 1928 werd besloten om ons kerkje-zonder-meer nog maar eens op te schilderen en een eind te maken aan het vallen van kalkstof van het plafond, " hetwelk een onaangenaam gezicht geeft ".

Gedoopt in 1928:

03-06-1928:	Jannetje Mans	door Ds. Westerhuis
03-06-1928:	Cornelis Vergeer	door Ds. Westerhuis
03-06-1928:	Adriaan Pieter Vergeer	door Ds. Westerhuis

Het jaar 1929.

In 1929 had men blijkbaar geen moeite om nieuwe kerkeraadsleden te krijgen, of wel ... ? Een vraag: Of er mogelijkheid bestaan zou om een nieuw kiesstelsel in te voeren, n.l. verplichte aftreding van de zittenden. In de lijn van de Kerkorde en na lange discussie werd besloten om nog geen beslissing te nemen en de zaak aan te houden.

Gedoopt in 1929:

05-05-1929:	Krina Catharina Keur	door Ds. G. van Velzen
05-05-1929:	Jacoba Mans	door Ds. G. van Velzen
01-09-1929:	Marina Tieleman	door Ds. Van Wouwe

Het jaar 1930.

In Memoriam 1930:

Bertha Tieleman op 4 jarige leeftijd.

Gedoopt in 1930:

21-09-1930:

Cent Pieter Tieleman

door Ds. J.D. v.d. Velden

Het jaar 1931.

Dat de Gereformeerde kerk altijd al geprobeerd heeft om het aantal zielen op peil te houden of te vergroten, blijkt wel uit de beslissing die genomen werd op 26 oktober 1931. Vanuit Herkingen kwam het verzoek om opgenomen te worden in de Gereformeerde kerk van Middelharnis. Besloten werd, om dit verzoek in beginsel niet toe te staan.

In 1931 zijn er geen kinderen gedoopt.

Het jaar 1932.

Gedoopt in 1932:

03-04-1932:

Cornelis Tieleman

door Ds. Westerhuis

24-04-1932:

Karel Baart

door Ds. Westerhuis

27-11-1932:

Ary van der Vliet

door Ds. J.D. v.d. Velden

27-11-1932:

Kaatje Troost

door Ds. J.D. v.d. Velden

27-11-1932:

Human Mathijs Troost

door Ds. J.D. v.d. Velden

27-11-1932:

Jannetje Troost

door Ds. J.D. v.d. Velden

Het jaar 1933.

Omdat de kerkeraad voor de aanvang van de dienst een zegen wilde vragen, werden er maatregelen getroffen, om een kleine afgesloten ruimte te verkrijgen. Zo werd besloten om in ons kerkje-zonder-meer een paar schotten aan te brengen om zodoende een eerste consistorie kamer te creëren. De kerkeraad stond n.l. altijd achter in de kerk en ving daar de dominee op.

Gedoopt in 1933:

18-06-1933:

Adriana Johanna Sieling

door Ds. J.D.v.d. Velden

20-08-1933:

Hendrika Maatje Grootenboer

door Ds. Westerhuis

Het jaar 1934.

In het voorjaar van 1934 ging het opeens weer erg vlot met de buurgemeente Stellendam. Men zal samen een beroep uitbrengen op de één en dertig jarige **Kandidaat H. de Valk** uit Rotterdam.

Scriba **A.J. Baart** notuleert:

"doch wenselijk, ja hoogst noodzakelijk is, dat de gemeente een eigen herder en leraar zal bezitten"

Op 20 juni 1934 tekent br. **M. Wiegel** voor het laatst als preases de kerkeraadsnotulen. Een grote vreugde voor deze trouwe wachters van het eerste uur was het dat de gemeente na de roerige twintiger jaren, nu een eigen predikant zou krijgen.

Op 30 september 1934 deed **Ds. H. de Valk** zijn intrede in de combinatie Stellendam en Melissant, hij zou tot 30 oktober 1946 blijven.

Op 5 november 1934 werd besloten om het komende jaar de zittingsperiode van de aftredende met één jaar te verlengen (gebeurt nog wel), en het volgende jaar te trachten te komen tot het invoeren van verplichte aftreding, jaarlijks één, om beurt een ouderling en een diaken.

De aftredende komt op het eerste te noemen tal niet voor, daarna heeft de kerkeraad de vrijheid om de aftredende opnieuw te candideren. Het is dus zover. Het verplichte aftreden doet zijn intrede.

Op 25 november mocht **Ds. H. de Valk** zijn eerste kindje dopen in onze gemeente t.w. **P. van der Vliet**.

Gedoopt in 1934:

18-03-1934: Pieter van Wijk

door Ds. K. Reenders

25-11-1934: Pieter van der Vliet

door Ds. H. de Valk

Foto Familie H. de Valk.

Het jaar 1935.

Dat de jeugd niet vergeten werd, blijkt wel uit het kloeke besluit van 2 september 1935: er werd een rooster opgesteld om de vergaderingen van de jeugdverenigingen te bezoeken. (verslaggeving van het ontstaan van deze ontbreekt). Ook werden er pogingen gedaan om tot oprichting van een mannenvereniging te komen. Een iedere werd opgewekt om de leden der kerk hierover te animeren. De notulen van 4 december 1935 vermelden o.a. " Censura Morum ".

Van de gebruikelijke verwijdering van de kerkeraad werd afgezien, " hoewel dit zijn goede zijde heeft ". Maar mochten er bezwarende mededelingen omtrent elkander zijn te doen, dan kan dit vooraf gemeld worden aan de praeses.

Gedoopt in 1935:

20-10-1935:

Neeltje van Dijk

door Ds. H. de Valk

01-12-1935:

Beschier Grootenboer

door Ds. H. de Valk

Het jaar 1936.

In 1936 herleeft de hoop om te komen tot een nieuw kerkgebouw. Een batig saldo van f 100,00 wordt voor de helft bestemd als het begin van een bouwfonds en ook van de opbrengst van de " Catechisatiebussen " wordt in het bouwfonds gestort. Voorlopig gaan de gedachten niet verder dan het vormen van een spaarpotje.

De kerkgrenzen.

In vroeger dagen was de Hals polder al op Stellendam veroverd. Een verzoek vanuit Herkingen om opgenomen te worden in de Gereformeerde kerk van Middelharnis werd afgewezen.

In 1936 werd de eerste poging gedaan om Dirksland in te lijven ten koste van Middelharnis ...

Op een vraag op de ledenvergadering van 1936 hieromtrent werd geantwoord, dat getracht is om met Middelharnis tot een regeling der grenzen te komen. Steeds weer opnieuw zien wij dit punt terug keren op de agenda en het zou nog tot 1984 duren eer het zover was.

Gedoopt in 1936:

12-04-1936:

Kaatje Baart

door Ds. H. de Valk

Het jaar 1937.

Op 9 december 1937 kwamen onder leiding van een ouderling bijeen: " de zusters der gemeente " om te overleggen. Doel van deze bijeenkomst was, te bepalen wat te doen aan de kerk-zonder-meer. Het werd een lange en dure waslijst.

Hiermee werd duidelijk dat de zusters der gemeente nieuwbouw wilden forceren en er zal dan ook wel onder de prak met echtgenoot op een subtiële wijze over zijn gesproken dat het echt tijd wordt voor een nieuw kerkgebouw want er " mot zoveel angebeure dat ut sop de kole nie weard is ".

De commissie van Beheer in spé had gesproken en had de hete brei voorgeschoteld.

Een week later 16 december, werd een ledenvergadering gehouden. Op die leden vergadering viel het gewichtige besluit:

NIEUWBOUW.

Jawel, wat zusters al niet in de melk te brokkelen hadden in die dagen!

Er werd opnieuw een bouwcommissie ingesteld, die als eerste taak kreeg, een rondgang door de gemeente te maken.

De offervaardigheid was groot: zelfs kinderen mochten hun spaarpotjes aanspreken, ook werklozen deden mee.

Zo kwam het bedrag van maar liefst f 6000,00 binnen.

Zelfs uit Amerika kwam geld binnen!

Intussen was wel duidelijk geworden dat met nieuwbouw wel een bedrag van f 10.000,00 gemoeid zou zijn.

Het zoeken naar bouwgrond ging niet zo vlot, de plannen van weleer om achter de Pastorie een kerk te bouwen waren voorbij gegaan, daar deze met grond verkocht was.

Gedoopt in 1937:

21-03-1937:	Jacomijntje Troost	door Ds. H. de Valk
16-05-1937:	Sara Sieling	door Ds. H. de Valk
10-10-1937:	Willem Cornelis van Kempen	door Ds. H. de Valk
24-10-1937:	Apollonia van Dijk	door Ds. H. de Valk

Het jaar 1938.

Op de ledenvergadering van 12 juli 1938 werd besloten de nieuwe kerk te bouwen " op de plaats van een voordelig woonhuis aan de Nieuweweg 11".

Op die avond kwamen ook drie schetsen ter tafel **Br. A.J. Baart** had namens de kerkeraad kontakt gezocht met Architect **B.W. Plooy** uit Amersfoort en deze had drie schetsen voor deze avond aangereikt waaruit gekozen kon worden.

De keuze werd gemaakt. Voorts werd gestemd welke schets als de aantrekkelijkste zal worden geacht voor de nieuwe kerk.

Daarbij komt no 2 met 13 stemmen in aanmerking, waarbij 6 verspreide stemmen voor de no 1 en 3.

Met de betrokken architect, de heer **Plooy** te Amersfoort, zal nader contact worden gezocht om de plannen uit te gaan werken.

Op 29 augustus komen de definitieve uitgewerkte tekeningen met bestek en Bouwaanvraag retour van Architect B.W. Plooy met de opmerking dat uitbreiding van het kerkgebouw mogelijk is door de voorgevel te verwijderen en daar nog een kerkvak vóór te bouwen zodat er naar ruim 200 zitplaatsen zou kunnen worden gegaan en toch voldaan zou kunnen worden aan de eis betreffende de rooilijn.

Op 16 september 1938 werd het werk gegund:
Metselaar Mans, Timmerman Meyer, Smid C. Struik en Schilder A.J. Baart.
De totale aanneemsom is mij onbekend.

Op 15 november 1938 werd de eerste steen gelegd door:
Ds. H. de Valk en men rekende erop dat eind februari 1939 het gebouw in gebruik genomen kon worden!

Gedoopt in 1938:

06-01-1938: Arie Leendert Knook

door Ds. H. de Valk

B. W. PLOOIJ . ARCHITECT N.I.V.A . AMERSFOORT

AMERSFOORT, 29 Aug. 1938.

Den Weled. Heer A.J. Baart,
te MELISSANT.

Zeer geachte Heer Baart,

Hierbij gaan de stukken betreffende de bouwaanvraag retour.
Ik heb daarvoor vrijstelling gevraagd t.o.v. de rooilijn. De op de
situatie ingeschreven maat van 10.50 komt overeen met 3.50 achter de
rooilijn, zijnde net een Kerkvak van spant tot spant, voor eventuele
uitbreiding. Het briefje voor de opzichter sluit U wel bij de stukken
in.

Het aantal zitplaatsen is 118 daarbij komen 10 zitplaatsen
in de ambtsdragersbanken is 128, terwijl volgens het schetsplan de
eerste rij stoelen zou worden, wordt 128 + 12 is 140 pl.

Ik sluit hierbij in een stel tekeningen met bestek voor U,
als aannemer van het schilderwerk benevens een beslek voor de Kerkeraad.

Hogachtend en br. gr.

Architect B.W. Plooy Bestekbeschrijving en Bouwaanvraag
Amersfoort, 29 augustus 1938.

Het jaar 1939.

Op 12 januari 1939 werd besloten, dat er een ledenvergadering zou worden gehouden op 9 februari a.s. waartoe ook de vrouwelijke lidmaten zouden worden uitgenodigd! Of de dames toen nog een vinger in de pap hebben gekregen wat betreft het interieur van de kerk is niet uit de notulen op te maken ... Wellicht hadden zij reeds eerder de daartoe geëigende wegen gevonden.

Gedoopt in 1939: (aan den Bouwdijk)

16-04-1939: Arentje van Dijk

door Ds. H. de Valk

21-05-1939: Jenny Roodzant
(als laatste aan den Bouwdijk)

door Ds. H. de Valk

Op zondag 11 juni 1939 werd voor de laatste keer dienst gehouden aan de Bouwdijk thans no 32.

Het kerkje-zonder-meer had 27 jaar dienst gedaan, voordien kerkte men in een arbeiders-woninkje aan de Molendijk: met 20 mensen, groot en klein, was het ei-vol.

Aan het einde van de laatste godsdienstoefening in het oude kerkje aan den Bouwdijk werd het volgende afscheidswoord gesproken op deze 11-den juni 1939:

Gemeente!

Wij zijn thans genaderd tot het einde van dezen laatsten dienst in ons kerkje aan den Bouwdijk. En op dit oogenblik vermenigvuldigen zich de gedachten in ons. Gedachten waarin zich toch ook iets van weemoed mengt.

Zeker, volgende week hopen wij samen te komen in ons nieuwe, moderne kerkgebouw, waarbij dit hier geheel in het niet valt.

Alleen maar, dat nieuwe gebouw heeft nog geen historie, daar zitten nog geen herinneringen aan vast. En in dat opzicht wint ons oude gebouwtje het ver. Daarom gaat het u ongetwijfeld als mij, misschien zelfs in nog sterkere mate, dat er toch in dit oogenblik iets van weemoed in ons hart is.

Het kerkje is nog niet zoo oud, slechts 27 jaar ongeveer. Maar wat liggen er een liefelijke herinneringen. Juist in de kerk leven wij vaak het dichtst bij ons hart. Liefelijke herinneringen, als gij er veel hebt mogen genieten, als ge er wellicht uw Heiland hebt mogen leeren kennen en vinden, tot het licht mocht komen. Herinneringen als ge zelf of uw kinderen erin zijn gedoopt, ge erin zijt opgegroeid, er tot belijdenis gekomen zijt.

Dan gevoelt ge u toch aan dit kerkje verbonden, want ziet ge in dat onaanzienlijke gebouwtje iets van een Beth' el, een huis Gods.

Ieders hart denkt hier aan het zijne, zooals in mijn hart de gedachte is, dat ik in dit kerkje ben bevestigd in het ambt van dienaar des Woords, en hier mijn eerste schreden heb gezet op het ambtelijk pad.

Zeker dit gebouwtje is ook getuige geweest van stormen en inzinkingen in de gemeente, van veel zonden van menschen, tijden vol beroering en somberheid, zooals dit kerkje ook na en onder veel strijd en beroering is tot stand gekomen.

Maar de Heere onze God heeft het kleine plantje in stand gehouden. Hij heeft na bang gevaar weer zegen en wasdom gegeven.

Het is wel eens gebeurd, dat er aan het Heilig Avondmaal slechts twee broeders in totaal aanzaten. Als we daartegenover zien de Avondsmaalsviering van vandaag, dan zien we daarin met ontroering een blijk van overweldigenden zegen onzes Gods, een betooning: Al Uw ontrouw maakt Mijn trouw niet te niet.

Zoo alles bijeennemend, mogen wij bij dezen mijlpaal in ons kerkelijk leven een gedenksteen plaatsen, een steen der hulp: " Tot hiertoe heeft de Heere ons geholpen ". Er is dankbaarheid in ons hart, meer dan zich onder woorden laat brengen, om overvloedig veel zegen van onzen trouwen God ondervonden.

Maar nu moeten wij dan afscheid nemen gaan.

En nu leeft ongetwijfeld in ieders hart, dat den zegen des Heeren mint boven alles, de vurige bede: Och Heere, laat Uw zegen met ons blijven. Vervul Gij het vele, dat er aan onze gemeente ook nu nog ontbreekt, uit genade, en berouw en bewaar ons. Dat ook de broederlijke liefde onderling blijve en vermeerderd worde !

Veel zegen hebben we hier genoten. Zoo was het goed, dat we op dezen laatsten Zondag aan den Bouwdijk, nog stil en onopgemerkt, heilbegeerig ons nog hebben mogen vereenigen rondom den Disch des Heeren, waar in het midden stond Jezus Christus en die gekruist, en wij als heilbegeerigen om Hem heen, den zegen, het licht, den vrede en alles van Hem verwachten. Dankbaar om Zijn heilswerk.

Blijve dat het beeld der gemeente tot in verre geslachten, ook als wij nu ons nieuwe en grootere huis gaan betrekken.

Zoo nemen we afscheid, overstelpt van herinneringen, vol van ootmoedige dankbaarheid, en vervuld van gebed, de oogen opwaarts: Ach blijf met Uw genade Heere Jezus ons nabij!

Zijn naam zij geloofd!

Vooraanzicht Kerkgebouw Nieuweweg No 11

Eindelijk is het dan zover op 14 juni 1939. In een speciaal uitgebracht boekje heeft Ds. H. de Valk een relaas samengesteld genaamd:

" Overdracht, Aanvaarding en Ingebruikneming van de nieuwe Gereformeerde Kerk te Melissant op woensdag 14 juni 1939, des nam. 6.30 uur ".

Daar er slechts nog een enkel exemplaar van deze beschikbaar is heeft ondergetekende gemeend deze in zijn geheel over te nemen, en hoopt daar mee U en zeker de ouderen onder ons een stukje geschiedschrijving aan te bieden.

Opening.
Zingen Ps 95:1.
Voorlezing 1 Kon. 8:22-30.
Gebet.

BEGROETING EN INLEIDING.

Broeders en Zusters !

Het is een feestelijk uur, nu ik uit naam van de Bouw-Commissie der Gereformeerde Kerk te Melissant, U blij begroeten mag in deze eerste samenkomst in onze nieuwe kerk.

U allen, kerkeraad en gemeente, genoodigden en belangstellenden.

Het lijkt een lange weg, als we terugdenken aan het begin der bouwplannen tot op het ogenblik. Het lijkt al zoo lang geleden, dat wij telkens gemeente vergaderingen hielden en dat mijn mede leden der bouw-commissie, de broeders M. Wiegel Sr. en P.D. Sieling hun inzamelings - rondgang deden door de gemeente.

Dat alles ligt ook al circa anderhalf jaar achter ons.

Maar nu mogen we dan toch in ons voltooide gebouw samenzijn met groote dankbaarheid en blijdschap, tot plechtigheid van overdracht, aanvaarding en in-gebruikneming.

Het stemt ons tot verheuging dat men de gemeente zoovele belangstellenden daarvan getuige willen zijn. Onder hen, die aan deze uitnodiging gehoor gaven, noemen we allereerst de vertegenwoordigers der plaatselijke overheid. n.l. de beide wethouders en de gemeente-secretaris; voorts de afgevaardigden van al onze Flakkeesche zusterkerken, Stelendam, Ouddorp, Middelharnis, Stad a/h Haringvliet, Den Bommel en Ooltgensplaat.

Niet minder verheugen wij ons in de aanwezigheid van onzen architect, den Heer Plooy, en den opzichter en de ambachtslieden, die aan de kerk hebben gewerkt.

Het ligt voor de hand, dat we enkelen in ons midden missen, die hier ook graag aanwezig hadden willen zijn, trouwe, meelevende leden der gemeente, maar die door ziekte verhinderd zijn.

Niemand zal het mij echter euvel duiden, dat ik van die afwezigen met name alleen noem onze broeder Wiegel, ons volijverig mede lid der bouw-commissie. Met de voltooiing van onze nieuwe kerk gaat een zijner liefste wenschen in vervulling.

Met frisch en Jeugdig optimisme sprak hij enkele jaren geleden, toen er van kerkbouw nog geen sprake was, al uit:

" Dat hoop ik toch nog te beleven, dat we een nieuwe krijgen ".

Wat heeft hij er nodig als lid der Bouw-Commissie vol liefde en toewijding voor kunnen ijveren en werken, zoals vanavond allicht nog ter sprake komen zal. Zijn gezondheidstoestand laat nog niet toe dat hij hier tegenwoordig zou zijn. We vinden het zeer jammer, maar hebben ook hierin Godsvrijmachtig beleid te eerbiedigen.

We stellen ons voor dezen avond aldus in te richten, dat eerst de Bouw-Commissie het woord voert, om een kort verslag te geven van haar bemoeiingen en om de kerk over te dragen. Daarna zal de kerkeraad het gebouw aanvaarden en in gebruik nemen. Ook onze architect hoopt nog te spreken. Dan zal er nog gelegenheid zijn tot feliciteren, en daarna hopen we samen te eindigen.

De Heere onze God, wiens hand zoo goed en mild over ons is uitgestrekt, stelle dezen avond met al wat geschieden zal, tot Zijn eer.
Zingen Psalm 84: 1,2 en 3 (Collecte).

OVERDRACHT.

Namens de Bouw-Commissie heb ik de taak de kerk over te dragen aan den kerkeraad en de gemeente, en U een overzicht te geven van wat er is vooraf gegaan om tot dezen avond te kunnen komen. Dat deze taak aan mij werd opgedragen is vast niet, omdat ik het meeste werk in de commissie heb gedaan, maar veeleer opdat ik toch ook nog iets zou doen.

Gaarne breng ik nu reeds alle eer en hulde voor het werk der commissie aan mijn beide mede-leden. Maar laat ons dan nu ordelijk den gang der gebeurtenissen volgen gaan.

Ge kent vrijwel allen ons oude kerkje aan den Bouwdijk.

Afgelooopen **zondag 11 juni** hebben wij er afscheid genomen, nadat het 27 jaar had dienst gedaan. Voordien kwam de gemeente samen in een arbeiderswoninkje aan het eind van de Molendijk, waar het wel primitief aan toeging. Het volwassen deel der gemeente zat daar in de woonkamer, die het "schip" der kerk voorstellen moest. En het jeugdig deel (wel eens onmondig genoemd) zat in de "zij-vleugel", gevormd door een leege bedstede. Als er eens 20 mensen waren, groot en klein, zat het ei-vol.

Ge begrijpt dan ook wel, dat toen de gemeente het kerkje aan den Bouwdijk ontving de blijdschap en de dankbaarheid groot was. De overgang was ook inderdaad een zeer grote verbetering.

Eind Juli of begin **Augustus 1912** werd met vreugde in gebruik genomen. Maar niets kan hier zijn stand behouden. Hoewel het gebouwtje zooveel mogelijk werd onderhouden, en er telkens iets aan werd verbeterd, werd het toch na ongeveer 25-jarig gebruik wel duidelijk, dat het mettertijd wel iets zou moeten gebeuren.

Op de kerkeradsvergadering van **4 februari 1937** kwam er een wolkje als een mans hand. Door groote offervaardigheid der gemeente in het jaar 1936, bleek er een saldo te zijn van een kleine f 100,00. De Preases stelde voor, bij de bespreking over de verdeeling van dit saldo, om f 50,00 apart te houden als begin van een Bouwfonds.

Dit voorstel wekte een glimlach bij broeder **M. Wiegel**, en een gemoedelijk hoofdknikken. Het voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen. Maar ieder beschouwde het nog als een ietwat stouten toekomst droom!

De tweede stap was, dat op **13 oktober 1937** de kerkeraad goed vond, de catechisatiecollecten voor het bouwfonds te bestemmen. Maar toen op deze wijze de jeugd er eenmaal mee op de hoogte was gebracht, volgden de stappen elkander onverwacht snel op.

Toch lag in de gedachte der kerkeraadsleden nog niet anders dan: te beginnen een spaarpotje te vormen. Op **3 december 1937** volgde het kerkeraadsbesluit, om de gelden te ontvangen in de collectebusje bij de ingang der kerk, in het bouwfonds te storten. Nog dacht niemand aan spoedige bouw-plannen.

Intusschen waren er al stemmen opgegaan, dat de kerk eens grondig schoon gemaakt en opgeknapt moest worden.

Daarom werd op **9 december 1937** een vergadering gehouden (onderleiding van Broeder **W. Keur**) van de zusters der gemeente, die eens zouden nagaan wat noodig en wenselijk was.

Ge begrijpt nu dat de dames hun wenschen mochten uiten: het werd natuurlijk een heele lijst, waarmee een vrij hoog bedrag gemoeid zou zijn. Zelfs werd in die vergadering ook al heel schuchter de gedachte aan nieuwbouw geopperd.

Een week later, op **16 december '37** werd een ledenvergadering belegd. De kerkeraad die dien avond nog vooraf bijeen kwam, besprak, gehoord het rapport der zustervergadering, drie mogelijkheden:

- a. wat kleine reparaties en hier en daar wat opknappen, of
- b. een ingrijpende restauratie van de kerk, of
- c. nieuwbouw.

Besloten werd tenslotte aan de leden-vergadering voor te stellen: een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid van nieuwbouw. Dit voorstel werd dien avond door de leden-vergadering na breede besprekingen aangenomen, wel niet met algemene stemmen, maar toch een flinke meerderheid. Alle leden der gemeente zouden worden bezocht; en al naar het totaal-bedrag der toezeggingen zou later de kerkeraad met nadere voorstellen komen. Reeds daar werd uitgesproken door den kerkeraad: " Zoo mogelijk moeten we, *als* nieuwbouw *kan*, er trachten te komen zonder schuldvermeerdering. Maar we moeten voorzichtig zijn, doch met gezonde vooruitstrevendheid het goed voor de gemeente zoeken, in geloof en vertrouwen op den Heere, die het Zijn kerk te Melissant nog aan niets heeft doen ontbreken ". Zoo staat er in de notulen van die vergadering.

Dien zelfden avond werd nog een bouwcommissie benoemd, bestaande uit de broeders **M. Wiegel, P.D. Sieling en Ds. H. de Valk**. In de daarop volgende weken hebben toen de broeders **Wiegel en Sieling** hun rondgang door de gemeente gedaan. Dit tweetal vormde een ideale combinatie van zakelijkheid en gemoedelijkheid, maar beiden evenzeer bezielde van de liefde voor 's Heeren zaak en voor de gemeente.

Op de kerkeraadsvergadering van **7 januari 1938** brengen zij rapport uit. Beiden gewagen dan opgetogen van veel liefde en offervaardigheid in de gemeente. Allen, tot zelfs werklozen toe, deden mee, en kinderen spraken hun spaarpotten aan. Het resultaat was dan ook verrassend: er was in totaal door de gemeente, die nog geen honderd zielen telde, bijna f 6000,-- toegezegd.

Bovendien was reeds van een Hervormde een gift van f 150,-- ontvangen als blijk van medeleven.

De financiële mogelijkheid van nieuwbouw stond daarmee voor ons vast.

Aan enkele architecten werd dan ook gevraagd om een schets en begroting voor een modern, sober kerkje van ongeveer 140 zitplaatsen. Tegelijk gingen we intusschen zoeken naar bouwgrond.

Daarmee begon echter, na het eerste vlotte verloop, de stagnatie.

Achtereenvolgens mislukten verschillende pogingen om bouwterrein te verkrijgen: naast den ingang van het kerkhof, op den hoek Binnenweg/Kerkhofweg, in den tuin der Christelijke school, in de tuinen achter de pastorie en het daarnaast gelegen pand. Het terrein van de gemeentereiniging, op z'n Melissantsch " de Karremisput " konden we bekomen, maar dat zou ons op f 1000,-- onkosten komen !

Toen met een deel dezer onderhandelingen 3 maanden verlopen waren, vervloog de hoop om voor den winter nog de nieuwe kerk te betrekken.

Op **13 april 1938** werd dan ook op een ledenvergadering besloten, dat de oude kerk nog maar een schoonmaakbeurt zou krijgen. Dat was goed gezien, want met de onderhandelingen tot verkrijging van bouwgrond gingen nogmaals drie maanden heen.

Totdat we eindelijk op de kerkeraadsvergadering van **12 juli 1938** besloten om aan de leden voor te stellen:
een voordelig aangeboden woonhuis aan den Nieuwenweg te koopen, (daar waar onze nieuwe kerk nu staat),
dan definitief tot nieuwbouw te besluiten.

Op de ledenvergadering van dien zelfden twaalfden Juli 1938 werden deze kerkeraadsvoorstellen met algemeene stemmen aangenomen.
Het eigenlijke besluit tot bouwen was dus gevallen, 12 juli 1938.

Tegelijk werd dien avond uit enkele schetsen, die van architect **B.W. Plooy** te Amersfoort gekozen. Nu kwam er weer schot in de zaak !
Verschillende besprekingen volgden met den Heer **Plooy** en met de gemeenteleden.

Bestek en teekeningen werden gemaakt. **5 september 1938** had de aanwijzing plaats: **12 september 1938** werden de inschrijfbiljetten, 13 in getal, geopend.

En enkele dagen later, op **16 september** werd het werk gegund aan:

Timmerman Meyer uit Stellendam, **metselaar Mans** van Melissant, **smid Struik** van Melissant, terwijl als **schilder** natuurlijk broeder **Baart** was aangewezen. **Opzichter** werd **D. Kievit** van Stellendam.

Eind Februari 1939 moest de kerk klaar zijn

Op Dinsdag **15 november 1938**, 's middags om half twee werd door **Ds. H. de Valk** de eerste steen gelegd, onder veel belangstelling der gemeente. Daarop kon de bouw voortgang hebben, onder gedurige belangstelling van de gemeenteleden, zoowel oud als jong.

Maar ... 3 weken vorst, enkele weken wachten op materialen en nog enkele dingetjes, waarnaar we nu niet meer curisselijk zullen onderzoeken, waren oorzaak dat de datum van de in gebruikneming op den horizon ging gelijken: het bleef steeds in het verschiet, al maar wijkend, van Februari naar Maart, van Maart naar April, enz.

Er werd zelfs al over Augustus gesproken ! Met lijdzaamheid hebben we toen maar afgewacht.

En toen kwam het nog voor schier ieder onverwacht vlug, toen de kerkeraad op **25 mei 1939** het besluit kon nemen, het gebouw officieel in gebruik te nemen op **14 juni 1939**.

Maar nu staat het er, en we zijn er in! Groote dankbaarheid doorstroomt ons jegens onze God! Dankbaar zijn we ook, dat onder bekwame leiding van onzen architect en onder het nauwkeurig toezicht van opzichter **D. Kievit** al de ambachtslieden zich hebben beijverd in hun arbeid. Ge ziet hier het resultaat.

Reeds tijdens de bouw ging er maar één roep rond: "'t Is prachtig, keurig, degelijk en praktisch '"!

Dat is ook zoo: de kerk is van al het noodige voorzien, tot zelfs heete-lucht-verwarming. En toch is de oorspronkelijke opzet vastgehouden: een sober kerkgebouw.

Zie maar, er is niets overbodigs. Alles verraadt de meesterhand van den architect! Zooals een echte huisvrouw met kleinigheden een kamer gezellig weet te maken, zoo heeft onze architect dit prachtig geheel weten te ontwerpen. En met toewijding hebben de ambachtslieden het zoo gemaakt. Uit naam van de Bouw-Commissie, en zeker ook uit naam van de kerkeraad en gemeente betuig ik U, mijnheer Plooy en Uw uitvoerders, onzen gullen dank en groote erkentelijkheid voor de wijze waarop U Uw taak hebt opgevat en uitgevoerd, en voor de zeer prettige samenwerking.

Het werk eert den meester. Dat zij U, naast onze dank, tot voldoening. Hiermee is de Bouw-Commissie aan het eind van haar arbeid.

Maar voordat wij nu het gebouw dankbaar overdragen, wil de commissie nog met diepe erkentelijkheid gewagen van de groote eensgezindheid en broederlijke samenwerking van heel de gemeente, waardoor ons werk ons licht is gemaakt. Wij zijn geheel vrij gebleven van kwesties en moeilijkheden, die, naar het gerucht gaat, zoo vaak met kerkbouw gepaard gaan.

En.... ook dit stemt dankbaar: het is onze kerk, de kerk der geheele gemeente. Ieder heeft naar vermogen bijgedragen. Daardoor is waar, wat broeder **Wiegel** soms zeide: Als de kerk er eenmaal staat, zal de een misschien zeggen, "Dien geheelen muur daar heb ik mogen geven". Een ander zal zeggen "dat kleine raampje daar in de hoogte heb ik gegeven".

Zoo is het gebouw der kerk van heel de gemeente samen!

En hiermee dragen wij dan de kerk over aan den gemeente. Het is ons een weelde dit schone gebouw te mogen overgeven. En daarbij is het onze hartgrondige bede, dat zoolang dit gebouw staan zal, de Geest des Heeren zoo mild in de gemeente van Melissant moge werken, dat in de gemeente rijkelijk openbaar worde dezelfde harmonie als dit kerk gebouw vertoont in kleur en vorm en lijn, dezelfde eenheid in veelvormigheid, dezelfde hechtheid en gefundeerdheid; maar bovenal, dat alles evenzeer gericht mag zijn op het centrum: het Woord des Heeren. Tot eer en grootmaking van den Drieënen God, en tot waarachtig heil van heel de gemeente en van ieder van haar leden. Ja tot zegen van heel ons dorp.

Zingen Psalm 138:1

AANVAARDING.

Wanneer ik U namens den Kerkeraad en de gemeente dit prachtige gebouw aanvaard, dan brandt in ons allen dezelfde ontroering der dankbaarheid jegens onzen God, die zoo wonderlijk goed voor ons is, wiens zegen zoo kennelijk onder ons werkt, geestelijk en stoffelijk.

Ook deze kerk zien we allereerst als een genade geschenk van Zijn hand. Dat maakt het voor ons kostbaar en een rijk bezit. Hem geldt onze ootmoedige dank ontroerde blijdschap bovenal!

Maar waar onze God zich, zooals gewoonlijk, bediend heeft van middelen, mogen wij ook met warme erkentelijkheid vermelden de algemeene en milde offervaardigheid der gemeente. Dat allen, tot de kinderen toe, met blijdschap hebben meegeofferd, is ons een reden van groote vreugde, en maakt de kerk te meer waardevol voor ons.

Doch ook aan de Bouw-commissie, vooral aan de beide broeders **Wiegel** en **Sieling**, die immers vrijwel al het werk hebben gedaan, betuigen wij onzen welgemeenden dank. Zij hebben opnieuw hun liefde en toewijding voor 's Heeren gemeente uit liefde tot de Heere in al hun arbeid voor de tot-stand-koming dezer kerk, betoond en bevestigd. De algemeene dankbaarheid en voldoening der gemeente, waarvan wij U de volle verzekering kunnen geven, moogt ge als Uw beloning zien. Het is een prachtig geheel. Overal wordt het oog gestreeld door stelligheid en doelmatigheid.

Met vreugde aanvaard ik nu namens kerkeraad en gemeente deze kerk!

IN-GEBRUIKNEMING.

Zoo dan, wij gaan het gebouw in gebruik nemen, hoe, zult ge dan zeggen. We hebben het toch al in gebruik genomen, door er deze bijeenkomst in te houden. Toch niet, broeders en zusters. Het is immers niet een algemeen vergadergebouw, maar het is een kerkgebouw. Natuurlijk bedoelen we daarmee niet, dat dit gebouw heilig is, dat wij het eerst wijden moeten.

We gaan niet als het ware met een wijwaterkwast rond om dit gebouw te heiligen. Zeker "kerk" beteekent "wat des Heeren is". Maar we weten, dat de Heere evengoed eigenaar is van Uw woning, en Uw land, en Uw werkplaats. Hij alleen heeft recht op ons geheele bestaan en leven met al wat we zijn en hebben.

Maar, indien het kan, heeft toch de gemeente des Heeren een aparte plaats te bestemmen, waar ze als gemeente geregeld kan samenkomen tot den dienst des Woords en der Sacramenten en der gebeden, als plaats waar de Heere samenkomt met Zijn volk, onder de bediening der ambten. Inderdaad, de Heere is aan geen plaats gebonden.

Hij kan met Zijn volk ook samenkomen in een schuur, of zooals tijdens vervolgingen wel geschied is, op een open veld of in kelders. Hij heeft ons Zijn zegen geschonken in het arbeiderswoninkje, waarover we het daarstraks hadden, en in ons vervallende kerkje aan den Bouwdijk.

Maar de grootheid en de eer die Hem, de hooge Majesteit toekomt, eischt toch dat, indien eenigzins mogelijk, die godsdienst oefeningen gehouden zullen worden in een waardig gebouw. Zoo bezien wij het kerkgebouw der gemeente. En tot dat doel gaan wij het nu in gebruik nemen.

Op welke wijze dan? Ge ziet, hoe door heel den bouw en de inrichting het licht valt op den Kansel, en het oog vanzelf daarheen gericht is. En hier op den achterwand van den kansel zien ge in het lijnenspel een opgaande zon, die haar stralen naar alle zijden uitzendt.

Daardoor wordt in een prachtige symboliek weergegeven de belijdenis der gemeente: de opening Uwer woorden geeft licht Het Woord van onzen God is hier het stralende middelpunt, dat aller aandacht vraagt. Het getuigenis van den levenden God, het evangelie van Jezus Christus en dien gekruist voor zondaren!

Zoo dan, om dit kerkgebouw in gebruik te nemen, het tot zijn bestemming, zal ik dezen kanselbijbel openen, en zoek daarin op wat ge vindt in,

Psalm 36:10 " Bij U is de fontein des Levens, in Uw Licht zien wij Licht ".

Dit Godswoord willen wij nu kort overdenken in verband met de feestelijke plechtigheid van dit uur. En als wij dan dit woord zoo nagaan bij de in gebruik-neming van onze nieuwe kerk, en het daarmee als het ware beitelten boven den ingang en op de wanden, dan bedoelen we daarmee uit te spreken:

De begeerte der gemeente met het oog op onze nieuwe kerk n.l. dat die kerk moge zijn:

1. een huis der Woord-verkondiging.
2. een huis des gebeds.
3. een huis der gemeenschaps-beoefening.

1. Bij U is de fontein des levens, in Uw licht zien wij licht.

Dit is een woord van groote heerlijkheid. Leven en licht komen in de Schrift gedurig voor als de samenvatting van alle heil, van alles wat een mensch werkelijk gelukkig kan maken, wat hij noodig heeft voor de ontplooiing van zijn bestaan om tot het doel te komen. Leven door geen dood bedreigd, licht dat nooit verdonkert.

God is de bron van die beide.

Wie dus op die bron is aangesloten, die deelt erin. Wie met den Heere verbonden is, die ontvangt en heeft daarmee ook voorzich zelf deel aan het echte, eigenlijke leven, dat altijd blijft, en aan het echte licht, waardoor er uitzicht is en we de werkelijkheid zien. De dood is iets verschrikkelijks.

Dat is ondergang, vernietiging, ontbinding. En duisternis verbergt de waarheid, maakt angstig, onveilig. De hel heet daarom: de tweede dood, of de plaats der buitenste duisternis. Maar bij den Heere is het leven, de levensbron in alle omstandigheden.

En bij Hem is het licht, de blijdschap, het uitzicht. Wie met God verbonden is, die heeft er deel aan. En dat is genoeg, om tot in eeuwigheid volkomen gelukkig zalig te wezen. Maar wij menschen, zooals wij geboren worden, zijn niet met God verbonden. De zonde woont, sinds den val in het paradijs, in ons.

De zonde heeft ons doortrokken, zooals iederen dag uitkomt in ons leven, en daardoor zijn wij van God gescheiden. Bij den Heere is de fontein des levens, maar wij zijn op die levensbron niet aangesloten, missen het leven.

Immers het lichamelijke leven, dat wij bezitten, gaat voorbij, 70, 80 jaar duurt het, voor de meesten veel korter. Wij zijn allen op weg naar den dood.

En het beste in dit leven is nog gemengd met moeite en verdriet. In Gods licht zien wij het licht. Maar door de zonde van God gescheiden, leven wij niet in licht. Maar door de zonde van God gescheiden, leven wij niet in dat licht. Wat is de zondaar arm. Och, die mensch hier wel wat vermaak zoeken, het leven wat proberen te vergulden. En doordat ons verstand, verduisterd is kan het in het donker dan nog wel wat lijken. Maar zonder God zijn we zoo doodarm, zonder het eigenlijke leven, zonder het echte licht. Want bij God alleen is de fontein des levens, in Zijn licht alleen zien we het licht.

Dit woord gewaagt van groote heerlijkheid, maar voor den zondigen, schuldigen mensch toont het hem zijn eeuwig vonnis: Eeuwig van God gescheiden, en daarom voor altijd gescheiden van het leven en het licht.

Doch nu heeft de Heere het zelf weer mogelijk gemaakt voor den zondigen mensch weer met Hem verbonden te worden. Christus de Zoon Gods, de Heilige is op aarde gekomen. Hij heeft het leven en het licht van den hemel tijdelijk verlaten, om te lijden, te boeten voor onze zonden. Daarvoor heeft Hij Zijn leven geofferd, aan het kruis van Golgotha, en is ondergegaan in de donkerheid van den dood, ja, van het helsche lijden. Hij in onze plaats.

En doordat Hij als onze borg onze schuld overnam en betaalde, werd Hij van God gescheiden, opdat wij, vrij van zonde en schuld weer met God verbonden zouden kunnen worden. Hij heeft de toegang tot God voor ons weer vrijgemaakt.

Nu kan het weer aan zondaren worden verkondigd, als een blij en ruim evangelie: Bij den Heere is de fontein des levens, in Zijn licht zien wij het licht. Want dit woord spreekt van rijke genade door Christus, den Middelaar der verzoening, die de scheiding tusschen God en mensch wegnam, en verzoening bewerkte.

En nu gaat dit genadewoord als een uitnoodiging uit tot allen: Wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. De fontein des levens, de bron des lichts is niet meer een ver, onbereikbaar ideaal, maar met dien God kunnen wij weer worden verbonden, als we begeeren door Christus, den Zaligmaker van zondaren, behouden te worden, en daartoe tot Hem de toevlucht te nemen.

Tot die verkondiging en belijdenis heeft nu de Heere Zijn kerk, Zijn gemeente geroepen. Moge dan door Gods genade deze boodschap van heerlijkheid, van ontdekking, van genade en van noodiging, de kern, de pit zijn en altijd blijven van alle prediking ook in deze kerk. Dan zal steeds in het middelpunt van alles staan: Jezus Christus, en die gekruist !

Dan zal de opening van Gods woorden licht geven. Die bede stijgt allereerst uit ons hart omhoog: want bij U Heere, is de fontein des levens, in Uw licht zien wij het licht.

2. Maar als de Heere Zijn woord doet uitgaan, laat verkondigen, dan is het doel natuurlijk, dat wij zouden hooren.

Neigt Uw oor en komt tot Mij, en uw ziel zal leven. Ja, komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, bevangen met vrees voor dood en oordeel, met angst in de duisternis zonder God.

De verkondiging, dat in God de bron is van licht en leven, moet naar Gods bedoeling bij ons weerklink wekken, een echo oproepen. En ge weet: als het geklank van het Evangelie ons treft, ons hart bereikt door het werk van den Heiligen Geest, dan gaat ook van ons hart de weerklink, de echo uit in ons roepen tot God, in ons gebed.

Want als de Heilige Geest ons hart opent voor dat Woord, zodat we erop gaan letten, dan leeren we zien, dat wij zelf dat licht, dat leven missen. Dan zien we, dat we met al wat hier op aarde is, ons hart niet kunnen vullen. We leeren dan zien en erkennen, dat wanneer we straks voor God verschijnen moeten, we om onze zonden veroordeeld zullen moeten worden tot eeuwige dood en eeuwige duisternis.

Maar juist als we zien, dat alle leven en licht alleen in den Heere is. En dan worden Gods beloften- onze gebeden Heere, geef mij met U verbonden te wezen door genade, wees ook voor mij de fontein des levens, doe mij in Uw licht zien. Geef mij uitzicht, blijdschap, vrede, om Christus' wil!

Dan komt in dat gebed uit, dat wij Gods Evangelie-boodschap hebben gehoord en verstaan met ons hart.

Dat we op ons plekje zijn gebracht, in ootmoed knielend: O God, wees mij zondaar genadig! Laat mij weer met U verbonden mogen wezen, met U, de fontein van leven en licht. Als een hert schreeuwt naar de waterstroom, zoo schreeuwt mijn ziel tot U, o God!

Maar als wij zoo klein zijn gemaakt, dan wordt God grootgemaakt, dan wordt Christus verheerlijkt. En de Heere spreekt met goddelijke blijdschap: Zie, weer één die bidt!

Stelle de Heer in Zijn genade deze kerk met al wat er in geschieden zal voor velen tot de plaats, waar zij zoo leeren bidden. Maar de gemeente dergenen die Hem hebben leeren kennen, worden nu geroepen om voorts een biddende gemeente te blijven.

Opdat we altijd weer al onze nooden en begeerten met bidden en dankzegging Hem bekend maken; opdat we ook in ons gebed smeeken voor volk en overheid, voor gezin en school, voor allen arbeid in Gods koninkrijk. Een mooie kerk kan onze rijkdom niet zijn, maar Zijn genade hebben we noodig.

Zij door 's Heeren gunst zoo onze kerk in veelerlei zijn gedurig een huis des gebeds, tot Hem, van wien we belijden: Bij U is de fontein des levens, in Uw licht zien we het licht.

3. Maar als dat zoo wezen mag, dat het huis der Evangelie-verkondiging tegelijk een huis des gebeds mag zijn, dan is het daardoor ook al geworden een huis der gemeenschapsoefening.

Dan immers spreekt de Heere tot ons door Zijn Woord, en wij spreken tot Hem in ons gebed. Wij brengen bij Hem onze nooden, zorgen en zonden en Hij geeft ons Zijn genade. Wij heffen onze harten biddend, heilbegeerig naar Hem op, pleitend op Zijn beloften, en Hij die wel vrijmachtig, maar eeuwig trouw is, buigt zich neer tot ons met onderwijzing en waarschuwing en vertroosting.

Dan is er contact, uitwisseling, gemeenschapsbeoefening. Zooals dat wel het mooist uitkomt in de sacramenten van Doop en Avondmaal.

Dat contact, daarop komt het aan.

Dat is het doel van Christuswerk. Door zijn lijden nam Hij de zonden weg, die scheiding maakten. De gemeenschap met God was daardoor weer mogelijk gemaakt. Maar door Zijn Heiligen Geest maakt Hij de gemeenschap met God werkelijkheid. Als de Geest van Christus in ons woont en werkt, dan zijn we verbonden met de Heere, de fontein des levens. Dan gaan we ook steeds meer Zijn licht zien. Door levenden band tusschen God en ons, die werkzame gemeenschap, ontvangen we dan troost uit Gods beloften, en kracht tot het najagen van 's Heeren geboden. Ja ook dat laatste! Want nieuwe afzwervingen van Zijn geboden maken weerscheiding. Als we Zijn licht niet zoeken, niet blijven zoeken om er in te leven, dan zien we het licht ook niet meer.

Aan die werkzaamheid des Geestes, die saambindende, gemeenschap-werkende inwoning van den Heiligen Geest hebben we en houden we aldoor behoefte.

Maar dien Geest heeft Christus op Zijn gemeente uitgestort. En aan dien Geest geeft onze Heiland deel ieder die Hem bidt. Dat is Zijn vaste belofte, onbedriegelijk. Dat blijft groote genade. Want wij blijven tot het einde toe hinken en zinken ieder oogenblik gereed, dagelijks struikelende in vele. Maar bij berouw en gebed hebben we de belofte: al Uw ontrouw maakt toch Mijn trouw niet te niet, want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon reinigt van alle zonde.

Naar Gereformeerd belijden is de godsdient-oefening onder de bediening der ambten een samenkomen van God met Zijn volk, maar ook een samenkomen van dat volk onderling. Gemeenschap met den Heere brengt vanzelf gemeenschap der heiligen. Als we samendrinken uit die ene fontein des levens, samen in het licht des Heeren het licht zien en beschouwen, dan leven we vanzelf ook dicht bij elkander.

Bij onderlinge verwijdering van elkander, bij verdwijnen van de beoefening van gemeenschap der heiligen, bij het kwijnen van de onderlinge liefde, raken we ook van den Heere verwijderd, kan er van de gemeenschap met Hem weinig of niets overblijven.

Dan komt er naar alle zijden verarming, inzinking, geestelijke achteruitgang.

We hebben een nieuwe kerk, maar wat zouden we arm zijn als we het daarmee zouden moeten doen, als dat onze rijkdom moest wezen. De zegen des Heeren alleen maakt rijk! Zoo stijgt uit ons hart er een smeking omhoog tot dien God aller genade, dat Hij ook in deze nieuwe periode Zijn zegen over ons bestendige en vermeere; dat Hij met Zijn heiligen Geest rijkelijk onder ons wone en werke, zoovaak als we hier als gemeente samenkomen tot den dienst des Woords, den dienst der gebeden, en den dienst der Sacramenten.

Als Geesteswerkingen onder ons krachtig zijn, dan zal de band aan den Heere duidelijk worden ervaren in geloof en liefde. Dan zal de Heere ons zegenen, en ons ook als gemeente ten zegen stellen.

Zoo stelle de Heere deze kerk ook tot een huis van gemeenschaps oefening, met Hem en met elkander. En Hij versterke en onderhoude gedurig die tweeërlei gemeenschapsband.

Broeders en Zusters, we hebben thans een nieuwe kerk in gebruik genomen, en we zijn er heel blij en dankbaar voor. Maar ook van dit gebouw geldt: er zal niet één steen op de andere gelaten worden. Doch het Woord Gods blijft in der eeuwigheid!

Op dat Woord bouwend, pleitend, bij en naar dat Woord levend zullen we zelf door 's Heeren genade opgebouwd worden als een tempel van levende steenen, waarvan Jezus Christus is de Hoeksteen, het Fundament.

Dan zal ook dit gebouw met recht een echt kerkgebouw zijn, een huis der Evangelieverkondiging, een huis des gebeds, en een huis der gemeenschapsbeoefening, der samenkoms van God met Zijn volk.

Dan zal de Heere ons zegenen met vrede en troost, en hier telkens worden ondervonden: Gij hoort hen, die Uw heil verwachten, o Hoorder der gebeden. Want bij U is de fontein des levens, in Uw licht zien wij het licht !

Amen.

De Heer Plooy sprak daarna tot de gemeente als volgt:

Wanneer de ure is vervuld, waarna land is uitgezien, dat dit kerkgebouw is voltooid en in gebruik genomen wordt, is er voor hem eigenlijk niets meer te spreken, want dan heeft hij reeds gesproken.

Dan is zijn werk voltooid en kan het in bezit genomen worden. Scheppen zoals onze Schepper kunnen wij niet. Maar zooals een bloem haar blaadjes naar de zon richt, zoo ook moeten wij onze gaven van God ontvangen, opheffen naar het licht. Steeds blijft het een dankbare taak kerkgebouwen te bouwen.

Hetzij grooten of kleinen. Beide hebben ze hun moeilijkheden, maar ook hun bekoorlijkheden. Doch beide zijn het kerken, dat hebben ze gemeen. Zij hebben het zelfde doel. De moderne tijd vraagt geen middeleeuwsche kathedraal, toch moet er ook van de kerkgebouwen in dezen tijd stemming en harmonie uitgaan. Geen opschik zoals in bioscopen enz. En wanneer er verder overeenstemming gezocht moet worden met de middeleeuwsche bouw dan zou dat nog genoemd kunnen worden, dat dit kerkgebouw in dezelfde rust en tempo is tot stand gekomen.

Wanneer men in deze tegenwoordige zenuwslopende tijd een kerkje op Flakkee moet bouwen, dan komt men op rust. Deze lange bouwtijd is de bouw ten goede gekomen.

Daardoor is er degelijk werk geleverd door de bouwers.

Spreker dankte de bouwers wel voor hun werk en de prettige samenwerking. Het onderdeel schilderwerk komt na de bouw altijd sterk naar voren maar ook dit onderdeel mag wel genoemd worden waar het meest in geknield wordt. Spreker dankte den heer Baart dan ook extra voor zijn werk, dat hij met ouderwetse degelijkheid tot stand heeft gebracht.

Het moderne knoeiwerk is nog niet tot de heer **Baart** doorgedrongen hoewel hij zich aan die tijd heeft weten aan te passen.

Ook den Heer **D. Kievit** van Stellendam, welke het opzicht over het werk heeft gehad en hem trouw terzijde heeft gestaan, bracht spreker dank.

Voorts werd dank gebracht aan de Bouwcommissie en kerkeraad en Preases voor het vertrouwen, dat ze in hem gesteld hebben.

Het werd hem alles erg gemakkelijk gemaakt, te meer daar het veel voorkomt, dat leden der bouwcommissies meer of mindere vakkennis bezitten en hun meening als zoodanig naar vooren willen brengen.

En tot slot wenschte Spreker, voorzover het hem toeliet, de gemeente geluk met het nieuwe kerkgebouw. Zonder twijfel zou ook het oude gebouw dierbare herinneringen voor de gemeente hebben. De eenigste waardeering die door hem over dit gebouw kon worden uitgesproken, was, dat het goed in haar omgeving paste. Dit nieuwe gebouw heeft echter het oude gemeen: de gemeenschap welke eindelijk zal overgaan in de eeuwige gemeenschap.

Om Jezus Christus wil. Uit genade alleen.

Ds. Van de Hoorn van Stad aan 't Haringvliet sprak namens de Classis Brielle.

Hij achtte het zich een voorrecht namens de Classis Brielle tot de Gemeente van Melissant te spreken. Het is een groote vreugde hier te mogen zijn in de blijde ure, dat de ingebruikneming van het nieuwe kerkgebouw werkelijkheid is geworden.

Deze tot stand koming vloeit voort uit het kerkelijk leven in de gemeente en voornamelijk de offervaardigheid en de liefde in de gemeente is het geweest waardoor dit gebouw gebouwd kon worden. Ook dit gaf de classis reden tot dankbaarheid en kon zij te meer het van harte aanbevelen de noodige bouwsom bijeen te krijgen. Spreker feliciteerde de gemeente namens de classis.

Er kan nu gezegd worden Melissant als kleinste gemeente van de Classis heeft het mooiste kerkgebouw. Melissant spant de kroon. Bij deze felicitatie mag het niet blijven. De kansel is in het midden van het gebouw, niet om dit gebouw maar om het Woord des Heeren te doen. Moge het Woord des Heeren in het midden der gemeente ontvouwd worden. Moge de gemeente gebouwd worden in het allerheiligst geloof.

Een oude Bijbel ligt op een nieuwe kansel. Daarin ligt heerlijke symboliek. Het Woord blijft in der eeuwigheid.

Moge, het in het midden der gemeente zuiver bediend worden. En moge, zooals vanuit dit gebouw bij winteravond het licht naar buiten uitstraalt in de duisternis nog velen getrokken worden tot Zijn licht. Moge het dienstbaar zijn voor de toekomst van Zijn Rijk.

Dat velen gewezen worden naar den Zaligmaker en uiteindelijk naar het eeuwige Jeruzalem waar geen tempel is zoals Johannes zegt: En ik zag geen tempel in haar, want de Heere de almachtige God is haar tempel en het Lam.

De Heer J.A. Jongsma sprak namens de Gereformeerde Kerk van Stellendam:

Spreker voelde zich nu hij het woord moest voeren volkomen rustig. Alles werkte daartoe mede. De sfeer de rust die er van de gemeente en dit kerkgebouw uitgaat. Maar er was meer waarom hij zich rustig gevoelde. De gemeente van Melissant en Stellendam hebben eenzelfde leeraar: zij hebben hetzelfde Woord des Heeren; veelal hebben zij dezelfde preeken. In dit alles hebben zij samen een groot voorrecht.

Moge nog vele jaren hieraan toegedaan worden. Dit alles vereenigd deze gemeenten. Het verschil ligt hierin, dat de gemeente Melissant een nieuw kerkgebouw heeft. Maar in die kerk wordt hetzelfde Woord verkondigd. Eenmaal zullen we voor dezelfde God moeten verschijnen en moeten zeggen: We hebben niets uit onszelf. Het is Uw genade, o Heer. Deze eenheid in het Woord is de groote kracht. Moge zij nog vele jaren in het midden van beide gemeente verkondigd worden. Dat is de wensch van de Gereformeerde Kerk van Stellendam.

Wethouder v.d. Bosch sprak namens de Gemeente Melissant:

Als Wethouder der gemeente Melissant feliciteerde hij de gemeente der Gereformeerde Kerk namens het Dagelijks Bestuur bij de ingebruikneming van het nieuwe kerkgebouw. Daarbij de wensch uitsprekende, dat, zooals dit gebouw uitwendig een sieraad is voor de gemeente Melissant de kerk een sieraad mag zijn van de gemeente van Jezus Christus.

Dat het blijde evangelie in dit gebouw verkondigd moogt worden zooals Jezus het zelf gesproken heeft, "Komt tot mij gij allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven, tot in lengte van dagen".

Ds. H. de Valk verzocht hun dank aan de verschillende instanties, welke vertegenwoordigd waren over te brengen en liet tot slot zingen Psalm 92 vers 11. En ging voor in dankgebed.

Preekgestoelte en Orgel Gereformeerde kerk Melissant.

Gedoopt op de eerste zondagse eredienst in de Nieuweweg:

18-06-1939: Johannis Nicolaas van Kempen

door Ds. H. de Valk

....-10-1939: Leendert Sieling

door Ds. H. de Valk

Het jaar 1940.

Op de kerkeradsvergadering van 4 juni 1940.

Naast alle mooie en dankbare dingen in onze kerk, pakten zich donkere wolken samen die vanuit het oosten ons land bedreigden en waar men bang voor was, gebeurde ook. Ons land werd bezet door de Duitse legers; 5 jaar lang duurde deze barbaarse bezetting. Golven van misdaad en terreur overspoelden ons, die op illegale manier trachtten de vrijheid die ons lief was te heroveren.

Al was het in die tijd voor velen erg moeilijk ook in de kerk was het moeilijk om de diensten naar behoren te houden. Door gebrek aan brandstof werd besloten de diensten in de consistorie kamer te houden, waarin de kerkgangers wel konden worden geplaatst, doordat van de manlijke leden velen waren ondergedoken of in Duitsland te werk waren gesteld.

Gedoopt in 1940:

10-03-1940:	Antje Cornelia Blij	door Ds. H. de Valk
28-04-1940:	Hendrika Maria Haasakker	door Ds. H. de Valk
08-12-1940:	Hester Sieling	door Ds. H. de Valk
15-12-1940:	Hendrika Lena van Dijk	door Ds. H. de Valk
15-12-1940:	Jan Cornelis Johannis Baart	door Ds. H. de Valk

Het jaar 1941.

Gedoopt in 1941:

30-11-1941:	Nicolaas Grootenboer	door Ds. H. de Valk
-------------	----------------------	---------------------

Het jaar 1942.

Een hangende kwestie, zo men dat noemde, kreeg z'n beslag in 1942 wat betreft de zitplaatsen gelden. Deze werden afgeschaft om voortaan in de vrijwillige bijdragen op te lossen.

Ook werd in die tijd een voorstel aangenomen om de middagdienst om 4 uur te zetten. Zodoende kon een veranderende tijden van in de zomeravond- en in de wintermiddagdiensten vervallen.

Voor de ambtsdrager werd een abonnement op het ouderlingenblad aangevraagd, opdat gedurende hun ambtstermijn enige lectuur aanwezig zal zijn betreffende ambtelijk en kerkelijk leven.

Gedoopt in 1942:

01-02-1942:	Maria Troost	door Ds. H. de Valk
22-03-1942:	Beatrix Marie Lydia Roodzant	door Ds. H. de Valk

Het jaar 1943.

Gedoopt in 1943:

24-01-1943:	Bertus Haasakker	door Ds. H. de Valk
24-01-1943:	Sara Sieling	door Ds. H. de Valk
....-....-1943:	Thijs Troost	door Ds. H. de Valk
31-10-1943:	Lauwerijntje van Dijk	door Ds. H. de Valk

Het jaar 1944.

In de kerkeraadsvergadering van 17 mei 1944 waren voor het eerst de gast-kerkeraadsleden aanwezig. Doordat door de inundatie van Oost Flakkee veel mensen uit Ooltgensplaat en Den Bommel op Melissant waren geëvacueerd, werden ook kerkeraadsleden uit die gemeenten opgenomen ter bearbeiding van de hier aanwezige kerkleden wat zeer werd gewaardeerd zowel door de toen aanwezige kerkeraadsleden als kerkleden.

Gedoopt in 1944:

07-05-1944:	Willem Jacob Grootenboer	door Ds. H. de Valk
23-07-1943:	Jan Cornelis Roodzant	door Ds. H. de Valk

Het jaar 1945.

In de kerkeraadsvergadering van 17 januari 1945 lezen we:

" Als unicum zijn ditmaal geen ingekomen stukken te behandelen ". Waaruit we kunnen concluderen dat er zo nu nog steeds veel tijd gevraagd wordt voor het behandelen van de ingekomen post. In diezelfde vergadering werd besloten om de opgedane etenswaren, wel 6 grote zakken, te schenken aan de kerk in Schiebroek, die om voedsel gevraagd had.

Ook in onze gemeente vond men mannen en jongens die door alles heen probeerden de vrijheid te herkrijgen, hun leven trotseerden en opgejaagd en gevangen werden. Ook onder bedreiging van kwellingen en dood, leefden zij hun leven. Het is misschien niet de juiste plaats, toch in onze kerkelijke historie wel vermeld, dat in die moeilijke tijd ook één onzer z'n leven liet voor de vrijheid van ons allen n.l. **D. Sieling P.Dzn.**

Dirk (Dick) Sieling is op 11 maart 1945 in het concentratiekamp Neu - Gamme (Duitsland), na een maandenlange marteling overleden. Dirk is overleden op de leeftijd van 24 jaar en zes maanden.

De rouwdienst o.l.v. Ds **H. de Valk** is gehouden op zaterdag 2 juni om 4 uur torentijd in de Gereformeerde Kerk te Melissant.

De familie **P.D. Sieling** heeft als dank van medeleven de rouwdienst in boekvorm gevat en aangeboden aan de gemeente. Enkele zinnen zijn hieruit overgenomen.

Tekst: Zoude iets voor den Heere te wonderlijk zijn ?

" Als wij denken aan het heen gaan van Dick Sieling, met al wat eraan is vooraf gegaan, dan gevoelen wij ons te staan voor een verbijsterd mysterie van Gods beleid, een der raadselen van Gods doen. En de gedachte beklemmt ons: hoe kon God dat gedoogen? Een zee van onuitsprekelijke gruwelen is over de wereld gegaan. En inzonderheid in Duitschland is door mensen aan mensen een lijden aangedaan, dat hemeltergend, ja duivels was. Onder de ongetelde duizenden, die daarvan het slachtoffer zijn geworden, is ook Dick geweest. We staan voor een van Gods onbegrijpelijke daden. Geen wonder, dat rouw en smart onze harten doorvlijmt, en dat vooral bij U, familie Sieling, Uw ziel zich worsteld neerbuigt onder die last ".

"Verschillende malen bedreigde hem toen de dood, want van zijn mede gijzelaars zijn er gefusileerd, grillig uit het groote getal uitgekozen. Dick zelf teekende in zijn Bijbel voorin hun namen aan met de datum erbij ".

De Bijbel die hij van huis uit had mee gekregen met de tekst, 1 Joh. 4:10. Een tekst die hem heeft bezig gehouden en hem niet los liet. Een Roomsche priester een mede-gijzelaar schreef in Dicks Bijbel er nog bij: Marcus 1:15.

Toen Dick beseftte dat het einde kwam, gaf hij aan een roomsche kameraad de boodschap mee: " Zeg aan mijn vader en moeder, dat ik in het geloof met Christus vereenigd ben".

" Zoo dan broeder en zuster Sieling, uw zestal is op aarde een vijftal geworden: de eerste van uw zestal is binnen. Hij is als eerste op zijn bestemming. Ge hebt nu vijf kinderen op aarde maar ook één in de Hemel ".

Ds H. de Valk.

Zo brak na een tijd van moeite en zorgen de dageraad der bevrijding aan en werden plannen gemaakt tot bevrijding en tot hereniging van de gemeenten welke door de inundatie werden verspreid.

In de Kerkeraadsvergadering van 5 juni 1945 werd afscheid genomen van de gasten wier werk hogelijk werd gewaardeerd. Ze werden daarvoor dank gebracht, bovenal aan de God der Kerk die ons de vrijheid schonk, de vrijheid van land en volk.

Al konden we als natie in vrede leven, in onze kerken was nog niet alles vergeten en vergeven. De " vrijmaking " liet nog van zich horen.

Ook in onze gemeente dachten enkele gezinnen daar met mee te moeten gaan, wat dan ook gebeurde, na besprekingen en schrijven met de kerkeraad, vooral de predikant. En zo ging men verder en nu nog, steeds geschiedenis makend. De onderduikers en verzetslui keren terug en de door de Duitsers platgebrande boerderij zal nu weer worden opgebouwd.

Want zo elders zo hier, de Gereformeerde kerk was een broeinest van verzet tegen de Duitse tirannie. Het verzet trok zijn sporen in de harten, het koste pijn om zich los te maken van de oorlog. Wie zal de tranen tellen?

Kom vanavond met verhalen,
hoe de oorlog is verdwenen

En herhaal ze honderd malen,
alle malen zal ik wenen...

Als je wilt weten, wat er in de oorlogsjaren werkelijk gebeurd is, moet je niet in de notulen zoeken. Dan moet je naar de verhalen luisteren. Dat is zo hier, als elders.

In memoriam 1945:

11-03-1945: Dirk Sieling P.Dzn

Gedoopt in 1945:

04-02-1945:	Hendrik Troost	door Ds. H. de Valk
15-07-1945:	Aren van Dijk	door Ds. H. de Valk
22-07-1945:	Gerdina Arina Sieling	door Ds. Buffinga uit Rotterdam
25-11-1945:	Mathijs Wiegel	door Ds. H. de Valk

Het jaar 1946.

Op 13 oktober 1946 vertrok **Ds. H. de Valk** naar Katwijk aan de Rijn. Met weemoed nam Melissant afscheid van de predikant die hier zo veel had mee beleefd en mee geleden. Voor Melissant begon weer een "consulenten tijdperk".

Gedoopt in 1946:

11-02-1946:	Willem Pieter Vogelaar	door Ds. H. de Valk
....-03-1946:	Arendje Jacoba Troost	door Ds. H. de Valk
28-11-1946:	Jacob Cornelis Grootenboer	door Ds. H. de Valk

Het Jaar 1947.

Gedoopt in 1947:

29-03-1947:	Jan Marinus van Kempen	door Ds. Brinkman
20-07-1947:	Hugo Hessel Vogelaar	door Ds. H. de Valk
...-1947:	Leendert Sieling	
21-09-1947:	Anneke Holsters	door Ds. Houtman
21-09-1947:	Daniel Dirk Wiegel	door Ds. Houtman
12-10-1947:	Dina Sinke	door Ds. H. de Valk
14-12-1947:	Hillegonda Pruissen	door Ds. Zeilstra
14-12-1947:	Dirk Oosterveld	door Ds. Zeilstra

Het jaar 1948.

Gedoopt in 1948:

18-07-1948:	Hester Vogelaar	door Ds. Van Kapel
12-09-1948:	Pieter Roodzant	door Ds. N.J.Hommes

Het jaar 1949.

Op 8 maart 1949 werd de vrouwenvereniging FéBé op gericht.

De leden, ongeveer 15, houden zich bezig met bezinning op actuele kerkelijke en maatschappelijke vraagstukken, waarbij ook het ontspannend element niet wordt vergeten.

Mevr. **A.L.H. van Heyst-Kreiter** was een van de oprichters en is ere-presidente. Zij is later verhuisd naar Kijkduin.

Gedoopt in 1949:

08-05-1949:

Elisabeth Wiegel

door Ds. N.J. Hommes

18-09-1949:

Josina Sinke

door Ds. N.J. Hommes

13-10-1949:

Abraham Willem van Kempen

door Ds. N.J. Hommes

11-12-1949:

Matheus Adriaan Ruissen

door Ds. N.J. Hommes

Het jaar 1954.

In de kerkeraadsvergadering van 16 februari 1954, werd besloten tot het invoeren van het vrouwenkiesrecht, de nieuwe vertaling van het NBG, ... terwijl ook nog verzocht werd of de kerkeraad het " rhytmisch zingen " wilde invoeren !

Huwelijksbevestiging:

17 maart 1954:

W.A.J. Baart en S.Visser

door Ds. Los

Het jaar 1955.

Gedoopt in 1955:

30-01-1955:

Anja Baart

door Ds. P.van Strien uit Delft.

Het jaar 1956.

In de jaren 1956 en 1957 werden de 119 gezangen en de nieuwe formulieren voor Doop en Heilig Avondmaal ingevoerd.

Het jaar 1958.

Op 10 april 1958 werd de rij der veranderingen voorlopig gesloten met het invoering van doorgeefzakjes, waarmee een einde kwam aan de lange-latten-acrobatiek der diakenen, wat door alle kerkhistorici als een verarming der Diaconie wordt beschouwd!

Je krijgt hier de indruk dat Melissant voorop liep in de rij der zeven Flakkeese gemeenten

Gedoopt in 1958

25-05-1958:

Jacoba Cornelia Baart

door Ds. W.Netjes

Drie Flakkeese predikanten dd. juni 1964.

Rechts	Ds. W. Netjes (Meliss. /Stellend.)	25-03-1956 tot 25-4-1965
Links	Ds. G. Muntingh (Middelharnis)	31-05-1953 tot 01-3-1965
Midden	Ds. van Driel (Ouddorp)	31-05-1959 tot 12-5-1965

Het jaar 1961.

Ds. W. Netjes introduceert het jaarboekje en wel als volgt:

L.S.

Mag ik u even voorstellen? Dat is wel nodig, want wat u in uw hand houdt is het Jaarboekje 1961, is voor u immers iets tot nu toe onbekend !

Wel, het is bedoeld als een kleine gids waarin u van allerlei kunt vinden over ons kerkelijk leven. Al is ons dorp en onze gemeente niet groot, toch staat u ervan te kijken hoeveel er nog te doen en te weten is. Allicht ontdekt u iets dat u nog niets wist of dat u vergeten was.

Natuurlijk kan dat niet allemaal in één keer; het moet groeien! Niet alleen betekent dat, dat er (als het niet lukt) elk jaar een nieuw, geheel bijgewerkt jaarboekje zal moeten uitkomen- dat is wel de bedoeling!

Maar ook, dat de ervaring van u en ons zal moeten helpen om er in op te nemen wat van belang is. Uw ideeën zijn daarom welkom.

Hiermee heb ik in dit jaarboekje genoeg gezegd; U begrijpt het wel! Wel wil ik graag, nu ik het u zo voor het eerst aanbied, de hoop uitspreken dat wij niet alleen wat meer van elkaar te weten komen, maar ook samen met elkaar temeer ons eraan geven om als kerk van Jezus Christus ook daadwerkelijk voor Hem te leven en de blijdschap die Hij in ons hart wil leggen uit te laten stralen!

Heel ons leven als ouderen en jongeren, in ons werk en in ons vrij zijn moet hier van spreken. Moge dit eenvoudige jaarboekje daaraan iets bijdragen.

Mei 1961

Ds. W. Netjes

De kerkeraad bestaat uit:

Ds. W. Netjes

(Voorzitter)

Ouderlingen;

P.W. Vogelaar

A.W. van Kempen

W.A.J. Baart

(2e Voorzitter)

(Scriba)

Diakenen:

P. Troost (sec pen.)

J.L. Vogelaar

Ledenaantal:

131, waarvan 68 belijdend lid en 63 dooplid.

Organisten: T.K. Keur Nieuweweg 21
D. Sieling Roxenisse 21

Koster : J. Sieling Nieuweweg 8
Boekhouder: J.L. Vogelaar Halsweg 1

Jeugdvereniging "Ora et Labora".

Momenteel zitten wij in een impasse en wordt er niet vergaderd. Het aantal jongeren is niet zo erg groot. In september valt te bezien wat er te doen is aldus **Jennie Roodzant** en **Hans van Kempen**.

Jeugdclub "Roeping en Plicht":

Het aantal leden is momenteel 15 en zij vergaderen elke maandagavond vanaf 18.30 uur in de leeftijd van 9 tot 14 jaar.

Leiders J.L. Vogelaar en G. de Vries

Vrouwenvereniging "Fébé".

Zij vergadert elke eerste woensdagavond van de maand om 19.30 uur .

Zij houdt zich bezig met bezinning op actuele kerkelijke en maatschappelijke vraagstukken, waarbij ook het ontspannend element niet wordt vergeten.

Naast het vergaderwerk wordt ook aan zieken en bejaarden bezoek gedaan en er wordt de jaarlijkse kerstviering gehouden hetgeen tevens voorziet in een stukje bejaarden zorg.

Ere presidente	:	Mevr. A.L.H. van Heyst - Kreiter
Presidente	:	Mevr. G.C. - Van Wijk
Secretaresse	:	Mevr. L. Vogelaar - de Rijke
Penningmeesteresse.	:	Mevr. T. Vogelaar - de Jong
2e Presidente	:	Mevr. A. Roodzant - Knook
Alg. Adjunct	:	Mevr. M.C. Sieling - den Boer
Aantal leden		17.

In 1961 kreeg onze kerk een nieuw aanzien. Er werden nieuwe ramen geplaatst omdat de Zeeuwse westerstormen regenwater door de sponningen gingen jagen.

Het jaar 1962.

Juli 1962 komt alweer het tweede jaarboekje uit onder de leiding van Ds. W. Netjes. Hij spreekt uit dat wij niet bij de pakken neer zullen gaan zitten nu het ledenaantal is afgenomen. De restauratie van de kerk deze winter is daarvan het sprekende bewijs. Het was kostbaar vrij ingrijpend maar elke zondag genieten wij ervan. Zo gaan wij verder met Zijn Woord, Zijn ambten en Zijn Geest elkaar te dragen en te verdragen.

De evangelisatietaak:

Is het werk om in opdracht van haar Heer Zijn evangelie bekend te maken aan de velen om haar heen die daar van vervreemd zijn en hen op te roepen tot bekering. Wij proberen heel onze gemeente tot deze opdracht, die voor allen geldt, te stimuleren en daarnaast via lectuur verspreiding ook anderen te bereiken. Zo zijn we in oktober 1996 begonnen met het verspreiden van Elisabeth bodes, momenteel 45 exemplaren!

Een abonnement kost f 1,10 per kwartaal. De verspreiders zijn:

A.P. Kooijman-Buizer, E. Struik en P. Wiegel-Bunt.

De kerkeraad bestaat uit:

Ds. W. Netjes (voorzitter)

Ouderlingen;

W.A.J. Baart (2e voorzitter)

P.W. Vogelaar (Scriba)

M. Sieling

Diakenen:

P. Troost

J.L. Vogelaar

Ledenaantal:

Zij is afgenomen van 131 naar 124, waarvan 63 belijdend lid en 61 dooplid.

Organisten: T.K. Keur

D. Sieling

Nieuweweg 21

Koster :

J. Sieling

Roxenisse 21

Nieuweweg 8

Boekhouder:

J.L. Vogelaar

In memoriam:

25 september 1962 Izaak Joppe (28 oktober 1889)

10 december 1962 Jan Keur (21 maart 1888)

Julianaweg 84

Nieuweweg 25

Het jaar 1963.

In het jaarboekje van 1963 schrijft onze toenmalige predikant Ds W. Netjes als voorzitter van onze kerkeraad het volgende: Pakt u het jaarboekje dan nog wel eens?

Laat U bepaalde onderwerpen wel eens speciaal op U inwerken ? Zijn er wel eens dingen, waarin U tot nu toe niet (niet voldoende) meedeed en waarin U besloten hebt voortaan wel mee te doen? Hebt u de lijst van onze gezinnen en dus van Uw medebroeders en -zusters, wel eens nader bekeken; ik bedoel nu: niet alleen uit kritisch (oh die !!), maar ook uit het oogpunt van: " *wat zou ik voor die ander kunnen betekenen* " ?

Wanneer U alles zo bekijkt, wordt het ineens veel levendiger ! Dan moeten wij er immers wat mee doen!!

Het afgelopen jaar (1962) zijn er weer tal van kleine en grote veranderingen geweest. Zo is de viering van het avondmaal een maand vroeger ingesteld, waardoor het niet meer in de zomer vakantie valt. Zo is ons kerkblad anders geworden.

Zo heeft de tuin van onze kerk een ander en stukken vriendelijker aanzien gekregen! Maar onze gemeente als geheel heeft God gelukkig voor schokkende dingen bewaard, terwijl in het afgelopen jaar voor het eerst ons ledental niet terug liep!! Wanneer wij getrouwd naar Hem luisteren en ons aan Hem en Zijn leiding gewennen dan zal ons eigen leven blij worden en zal er ook van ons allen een zegen uitgaan voor allen in wier midden wij leven.

Midden juni 1963 Ds. W. Netjes.

De kerkeraad bestaat uit:

Ds. W. Netjes

(Voorzitter)

Ouderlingen:

M. Sieling

Roxenisse 19.

(2e Voorzitter)

W.A.J. Baart

Voorstraat 9

(Scriba)

J.L. Vogelaar

Halsweg 1

(tevens boekhouder van de kerk)

Diakenen:

P.Troost

Binnenweg 38

(sec penningmeester)

A.Durieux

Roxenisse 9a

Ledenaantal:

127, waarvan 62 belijdend lid en 65 dooplid.

In memoriam:

14 januari 1963

H. Van Rossum-Tanis

(28 maart 1879).

6 juni 1963

J.L. Beyer

(25 april 1875), Binnenweg 7

Organisten:

T.K. Keur

Nieuweweg 21

D. Sieling

Roxenisse 21

Koster :

J. Sieling

Nieuweweg 8

Boekhouder:

J.L. Vogelaar

Kerktelefoon is er nog niet maar er wordt twee keer per jaar voor gecollecteerd en er wordt voor gespaard.

Kerkbladbijdrage (Centraal weekblad f 1,90 per kwartaal) wordt geïnd door de dames

L.A. Keur - v.d. Herik en M. v.d. Vliet - Polling

De Commissie van Beheer verzoekt om een vrijwillige bijdrage van 3% van het bruto inkomen.

De zendingscommissie doet hierin de mededeling dat zij in januari een gezamenlijke zendingsavond in Stellendam houden vanwege de kosten en in het najaar er een zendingszondag gehouden wordt waarin een zendingspredikant voorgaat.

In het afgelopen seizoen is gestart met een gesprekskring voor mannen, drie keer zijn zij bij elkaar geweest met gemiddeld zes leden.

Het jaar 1964.

Voor het eerst beleefden wij een gezamenlijke interkerkelijke Kerstavond in Melishof. Voor het eerst sinds jaren kon de Commissie van Beheer een batig saldo noteren, toezeggingen om meer te geven als vrijwillige bijdrage werden waar gemaakt.

Juist nu in 1964 de ontsluiting van ons eiland zal plaats hebben en daarmee een niet te voorziene toekomst werkelijkheid gaat worden, ook voor het bestaan van onze kerk, is het goed te weten, dat wij bepaald worden bij onze blijvende opdracht om kerk van Jezus Christus te zijn.

Ds. Netjes begint met een terugblik op de kerkgeschiedenis van onze kerk.

Het ledenaantal is gedaald van 127 naar 121, hiervan zijn er 60 belijdend lid en 61 dooplid.

Predikant: W. Netjes, geb. 4 maart 1930,
Predikant te Melissant en Stellendam.

Kerkeraad		
Ds W. Netjes	:	(Voorzitter)
Ouderlingen	:	
M. Sieling		(2e Voorzitter)
J.L. Vogelaar		(Scriba)
Diakenen	:	
P. Troost		(secr. pen.meester diakonie)
P. v.d. Vliet		
Organist	:	T.K. Keur en D. Sieling
Koster	:	J. Sieling
Boekhouder	:	H. Maan

In Memoriam:

23 juli 1963	Henderik Willem Koole	geb. 22 aug 1888.
4 april 1964	Johanna Lena Bijdevaate	geb. 16 aug 1893.

Het jaar 1965.

De toenmalige voorzitter van de Kerkeraad **Dhr. B. Kooijman** schrijft in het jaarboekje van 1965 over het vertrek van **Ds. W. Netjes** naar Lutten:

" Op 25 april 1965, immers namen wij afscheid van **Ds. W. Netjes**, wij willen dankbaar memoreren, dat hij het initiatief nam, waaraan het jaarboekje zijn bestaan dankt ".

" Gevoelens ook van weemoed als wij denken aan het verlies dat onze gemeente leed door het overlijden van broeder **A.J. Baart** ". Het was vooral tijdens de vacaturetijd, dat de Gereformeerde kerk van Melissant genoot van de gaven van hart en hoofd, door God hem geschonken.

Is het een wonder, dat velen in onze gemeente nog vaak aan hem terug denken.
Hij spreekt de hoop uit dat: "wanneer medio 1966 er weer een jaarboekje zal worden opgeschreven dit door een eigen predikant mag worden gedaan".

Consulent: Ds. J. Noordhof uit Den Bommel per 17 mei 1965.

Het aantal leden is nu, 122 waarvan 61 belijdende leden en 61 doopleden.

In memoriam 1965:

10 mei 1965 Adrianis Johannes Baart geb. 4 september 1896.

Beroepingswerk:

De commissie bestaat uit 9 personen, 4 uit Melissant en 5 uit Stellendam.

Voor Melissant hebben zitting:

A. Kooijman - Buizer, A.W. van Kempen, T.K. Keur en J.L. Vogelaar.

Contactcommissie zijn: J.L. Vogelaar (administratie en financiën)
A.L. Kreeft voor Stellendam.

Boekhouder van de kerk: J.M. van Kempen

Ouderlingen:

B. Kooijman (Voorzitter)

J.L. Vogelaar (Sriba)

Diakenen:

L. Wiegel (secretaris - penningmeester diakonie)

P. van der Vliet

Het jaar 1966.

September 1966 schrijft de voorzitter van de kerkeraad **Br. B. Kooijman**:

Ons getal is klein, is weer kleiner geworden in het afgelopen jaar; men zou haast zeggen; er kan niet veel veranderen in zo'n klein groepje maar toch ...

De grote wens; weer een eigen predikant, ging niet in vervulling, ondanks de ijver van de consulent Ds. J. Noordhof, die enerzijds alles doet om het gemis te doen vergeten en anderzijds al maar bezig is om zich zelf " eruit te werken "!

Consulent: Ds. J. Noordhof uit Den Bommel,
deze heeft daar gestaan van 2 oktober 1960 tot 14 mei 1967.

Ouderlingen:

B. Kooijman (Voorzitter)

J.L. Vogelaar (Sriba)

W.A.J. Baart

Diakenen:

L. Wiegel

P. van der Vliet (secr. penningm.)

Het aantal leden is nu 111, waarvan 57 belijdend lid en 54 dooplid.

Gedoopt in 1966:

28-08-1966: Gerdine Cornelia Kooyman door Ds. J. Noordhof

In memoriam 1966:

.... augustus 1966	Wim Grootenboer	
03 september 1966	Hester Van Seters- Mastenbroek	oud 88 jaar.
04 september 1966	Marinus v.d. Vliet	oud 71 jaar.
18 september 1966	Pieter Willem Vogelaar	oud 70 jaar.

Het jaar 1967.;

In dit jaar, zo schrijft de nieuwe voorzitter van de kerkeraad **Br. W.A.J. Baart**, was het een rustig kerkelijk jaar. Eerst onder leiding van consulent Ds. J. Noordhof en later door Oud-Predikant Ds. H. de Valk, welke per 4 augustus 1963 tot 1 oktober 1969 Predikant te Stad geweest is.

Ds. J. Noordhof is per mei 1967 vertrokken naar Wemeldinge. Waar hij werkzaam was van 4 juni 1967 tot 1 januari 1976.

consulent:

Ds. J. Noordhof

tot mei 1967.

Ds. H. de Valk

vanaf mei 1967 tot juli 1977

Ouderlingen:

W.A.J. Baart

(Voorzitter)

B. Kooijman

(Scriba)

A.W. van Kempen

Diakenen:

L. Wiegel

P. Troost

(secretaris - penningmeester diakonie)

Het aantal leden is nu 105, waarvan 56 belijdend- en 49 dooplid.

Gedoopt in 1967:

15-10-1967:

Jacob Jilles Pieter Kooyman

door Ds. H. de Valk

In memoriam 1967:

10 mei 1967

Jantje Hendrika Polling

oud 51 jaar.

Regeling van de predikbeurten ligt bij Br. J.L. Vogelaar.

Het jaar 1968.

In het jaarboekje 1968 - 1969 welke november 1969 uit kwam, schreef consulent Ds. H. de Valk " Emotie, die mij vaak vervult als ik in de kerkeraadskamer van het kerkgebouw waarvan ik 30 jaar geleden, op 15 november 1938, de eerste steen mocht leggen (mijn vrouw de tweede) nu weer de catechisaties of de kerkeraadsvergaderingen leid: toen als eigen predikant, nu als consulent. Daardoor is zoveel mij nog eigen en vertrouwd.

consulent:

Ds. H. de Valk

vanaf mei 1967 tot juli 1977

Ouderlingen:

W.A.J. Baart

(Voorzitter)

J.L. Vogelaar

(Scriba)

A.W. van Kempen

Diakenen:

P. Troost

E. Joppe

(secretaris - penningmeester diakonie)

Koster :

J. Sieling

Organist :

T.K. Keur en D. Sieling

Boekhouder:

J.N. van Kempen

Het aantal leden is nu 94, waarvan 52 belijdend- en 42 dooplid.

In memoriam 1968:

5 augustus 1968 Gijsbert Vogelaar op 76 jarige leeftijd.

Het jaar 1969.

consulent:

Ds. H. de Valk vanaf mei 1967 tot juli 1977

Ouderlingen:

J.L. Vogelaar (Voorzitter)

B. Kooijman (Scriba)

A.W. van Kempen

Diakenen:

P. Troost (Secr. pennningmeester diakonie)

E. Joppe

Koster : J. Sieling

Organist : T.K. Keur en D. Sieling

Boekhouder: J.N. van Kempen

Het aantal leden is evenals in 1968 n.l. 94, waarvan 52 belijdend- en 42 dooplid.

Het jaar 1970.

Na ruim 30 jaar organist te zijn geweest in de kerk aan de Nieuweweg deed D. Sieling in mei 1970 afscheid van " zijn Orgel "

consulent:

Ds. H. de Valk vanaf mei 1967 tot juli 1977.

Organist Dirk Sieling achter " zijn Orgel ".

Het jaar 1971.

In de jaren zeventig deed de kerk ook afstand van jarenlange onnodige armoede en kwam "de Vrouw in het ambt" een zegenrijke wending.

In 1971 doet de eerste vrouwelijke diaken haar intrede t.w. Zr. L.A. Keur van de Herik.

Het jaar 1972.

De vorige verschijning van het jaarboekje was in 1968/1969, in tussentijd is er weer veel veranderd. Wat niet veranderd is, is dat het ledenaantal gelijk gebleven is toen 94 nu 94. Er is echter wel vergrijzing en er weinig groei in de gemeente hetzij van buitenaf of door geboorte. Voor de jeugd vereniging was er nog geen mogelijkheid. We blijven hopen...!

De offervaardigheid bleef, ondanks de moeilijke economische omstandigheden voor de landbouw, zeer verblijvend. Vooral door het onvermoeide werk van br. **Ko Vogelaar**.

" Leesdiensten " komen betrekkelijk weinig voor.

Onze consulent schrijft verder: " Voor mij persoonlijk voel ik het een groot voorrecht, dat ik, zij het op zeer bescheiden wijze, nog als consulent mag mee-arbeiden tot het geestelijk welzijn van onzer gemeente. Want Melissant heeft nog altijd een extra warm plekje in mijn hart, vanwege de vele prachtige herinneringen en sterke banden uit de jaren 1934-1946, toen ik uw predikant mocht zijn ".

Consulent:

Ds. H. de Valk, Rottenburgseweg 110 Middelharnis, vanaf mei 1967 tot juli 1977.

Ouderlingen:

W.A.J. Baart

(Voorzitter)

B. Kooijman

(Scriba)

J. Wiegel

(Tweede voorzitter)

Diakenen:

P. Troost (secr.-Penningmeester diakonie)

Mw. L.A. Keur - van den Herik

Koster :

J. Sieling

Organist :

T.K. Keur

Boekhouder:

J.N. van Kempen

Het aantal leden is evenals in 1968 n.l. 94, waarvan 54 belijdend- en 40 dooplid.

Het jaar 1973.

In het jaarboekje van oktober 1973 schrijft onze consulent Ds. H. de Valk. Wat waren wij bij het vorige jaarboekje van 1972 blij dat het leden aantal niet verder gezakt was, maar op 94 was blijven staan, nu is dat getal opgelopen tot 127. Aan de kerkdiensten maar ook aan de catechisaties is dat dan ook goed te merken. Natuurlijk stemt ons dat dankbaar. Want zeker hangt de zegen niet af van het getal, maar een wat grotere groep werkt toch prettiger, want het vergroot de mogelijkheden en vergemakkelijkt het werk.

Zelfs mocht een nieuwe installatie voor geluidsversterking, met een a.g.n. ringleiding worden aangelegd, die intussen door aparte giften al betaald is ook, waardoor ons gezellige en mooie kerkje nog weer doelmatiger is geworden.

Consulent:

Ds. H. de Valk, Rottenburgseweg 110 Middelharnis, vanaf mei 1967 tot juli 1977.

Ouderlingen:

W.A.J. Baart

(Voorzitter)

J.L. Vogelaar

(Scriba)

J. Wiegel

(Tweede voorzitter)

Diakenen:
J.M. van Kempen (secr. Penningmeester diakonie)
Mw. L.A. Keur - van den Herik

Koster : J. Sieling
Organist : T.K. Keur
Boekhouder: J.N. van Kempen

Het aantal leden is per 1 september 1973: 127, waarvan 68 belijdend- en 59 dooplid. In het afgelopen jaar is de gemeente gegroeid van 94 naar 127 leden.

Het jaar 1974.

In 1974 maakten houtworm en andere gebreken een ingrijpende verandering noodzakelijk. De monumentale preekstoel werd vervangen door een modern liturgisch centrum.

Consulent: Ds. H. de Valk, Rottenburgseweg 110 Middelharnis.
Vanaf mei 1967 tot juli 1977.

Het jaar 1976.

Onze consulent is ook in 1976 Ds. H. de Valk, deze meldt dat er veel nieuw-ingekomen leden zijn en het dus hoog tijd wordt dat er een nieuwe ledenlijst komt. Hoewel er in het jaarboekje geen financiële verslagen worden weergegeven mogen wij met dankbaarheid vermelden dat zonder zorg aan alle geldelijke verplichtingen konden worden voldaan, al heeft de post onderhoud van het kerkgebouw de laatste tijd veel gevergd. Maar nu is alles weer prachtig in orde zo schrijft Ds. H. de Valk in zijn voorwoord.

Consulent:
Ds H. de Valk Staakweg Dirksland. Vanaf mei 1967 tot juli 1977.

Ouderlingen:	Diakenen:
A. Koning	(Voorzitter) J.M. van Kempen
C.W. Wachtels - v.d. Berg	(Scriba) P.v.d. Vliet (secr.-Penningmeester diakonie)
J.L. Vogelaar	

Koster : J. Sieling
Organist : M. Poelman
Boekhouder: A.M. Arentshorst

Het aantal leden is per 1 januari 1976: 148, waarvan 76 belijdend- en 72 dooplid. In de periode 1973 - 1976 is de gemeente gegroeid van 127 naar 148 leden.

Op 12 augustus 1976 is onze oud-predikant Ds. W. Netjes te Dokkum overleden.

Ds. W. Netjes heeft Melissant en Stellendam gediend van 25 maart 1956 tot en met 1965.

In deze tijd kreeg ons eiland vaste verbinding met de rest van Nederland. Een bezoek aan de "overkant" kostte geen hele dag meer! Het was ook de tijd dat de gemeente haar agrarische karakter verloor, het pendelaarstijdperk begon.

Het tijdperk der "mannenbroeders" was voorbij; "de Gereformeerde zeden wankelden"... De notulen van die jaren lezend: een kerkeraad en predikant, die met tact en wijsheid door het woud der vernieuwingen laveerden. Steeds "de Gemeente" een paar stappen voor, steeds voelinghoudend met alle schapen der kudde, zo verschillend in tempo.

Gedoopt in 1976:
....-.....-1976 Jaqueline van Kempen

Het jaar 1977.

In 1977 werd het "Nieuwe Liedboek" in gebruik genomen.

Tot 1 juli 1977 was **Ds. H. de Valk** uit Stad a/h Haringvliet onze consulent, zijn taak werd overgenomen door **Ds. H. Willems** uit Barendrecht die tot juli 1980 bleef.

Het gebeurde nog al eens, dat de jonge organist **Sjaak Melissant**, in 1977 benoemd op 14 jarige leeftijd op aandragen van **D. Sieling**, dat deze tijdens de preek de nodige reparaties moest verrichtten, teneinde het orgel te bewegen, ook na de preek nog klanken ten gehore te brengen.

Consulent:

Ds H. de Valk Staakweg Dirksland. Vanaf mei 1967 tot juli 1977.

Consulent:

Ds H. Willems geb. 1919 en per 1977 tot juli 1980
emeritus predikant te Barendrecht
in 1983 overleden.

Het jaar 1978.

In 1978 startten wij met een nieuwe consulent **Ds. H. Willems**.

In het jaarboekje wordt niets nader aangegeven omtrent het vertrek van **Ds. H. de Valk**, wel is een vierde ouderling toegevoegd om het groeiend aantal kerkleden te bedienen. Verder wordt vermeld dat langdurig zieken de bandrecorder aan huis bezorgd kunnen krijgen.

Juli 1978 deed de eerste vrouwelijke ouderling haar intrede t.w. **Zr. E. Timmers - Smerk**.

De kerkgrenzen worden nader aangegeven t.w. Onder de kerkgrenzen van Melissant ressorteren ook het dorp Herkingen en een gedeelte van het dorp Dirksland.

Kerktelefoon.

Omstreeks kerst 1978 kon het kerktelefoonnet in gebruik worden genomen, in 1980 zijn er 9 adressen aangesloten.

De commissie bijzondere diensten heeft haar intrede gedaan deze houdt zich bezig met de voorbereiding van bijzondere kerkdiensten zoals de Jaarlijkse kerstzangdienst, de jeugd-dienst etc.

De commissie die gevormd is bestaat uit:

Mevr. Arentshorst - Van Egmond, Mevr. C. Diepenhorst - Visser,
Mevr. L. Kleijnenberg - Doornheijm, Mevr. E. Timmers - Smerk
en Mevr. E. de Wit - Van Nieuwenhuizen.

De catechisaties worden gegeven door **K.L. Kuipers**.

Consulent:

Ds H. Willems geb. 1919 en per 1977 tot juli 1980
emeritus predikant te Barendrecht.
in 1983 overleden.

Ouderlingen:

W.A.J. Baart

B. Kooijman

A. Koning

J. Wiegel

Voorzitter)
(Scriba)

Diakenen:

Mw. P. Arentshorst-Van Egmond

P.v.d. Vliet

Koster : J. Sieling
Organist : A.M. Arentshorst en Sjaak Melissant
Boekhouder: A.M. Arentshorst

Het aantal leden is per 1 januari 1978: 148, waarvan 84 belijdend- en 64 dooplid. In de periode 1976-1978 is het aantal gelijk gebleven.

In memoriam:

19 januari 1978 Neeltje Elizabeth de Valk - van de Berge
20 augustus 1978 Elizabeth Struik
22 augustus 1978 Arendje Keur - Bakker

Het jaar 1979.

De jongeren contactgroep komt ten huize van één der leden bij elkaar, waar zij zich bezig houden met bezinning op actuele problemen.

In november 1979 wordt de eerste bazar gehouden de opbrengst gaat naar het weeshuis in Wassenaar.

In Memoriam:

19 oktober 1979 Catharina Maria Schreuder.

Consulent:

Ds H. Willems geb. 1919 en per 1977 tot juli 1980
emeritus predikant te Barendrecht
in 1983 overleden.

Het jaar 1980.

In het jaar 1979 is er geen jaarboekje uitgekomen, hierdoor is het jaarboekje van 1980 een bijzonder jaarboekje geworden daar er teruggeblikt wordt op het 75 jarig bestaan van onze gemeenschap op 27 april 1904 werd zij geïnstitueerd.

Scriba **B. Kooijman** heeft hierin onze kerkgeschiedenis tot 1980 gekenschetst en het boekje van de nodige foto's voorzien, zoal het kerkje aan den Bouwdijk, het oude liturgisch centrum met imposante preekstoel, de oorspronkelijke voorgevel, kortom een prachtige weergave van ons kerk en gemeente. De fakkel verder dragend.

Bloemen in de kerk. De regeling hiervan is in handen van **Mevr Van Waveren-Van Egmond**. De bloemen worden na de diensten bezorgd bij jarige 65-plussers, zieken of waar een bloemetje op zijn plaats is.

De J.C. Groep zal juni 1980 haar tweede bazar houden ditmaal zal de opbrengst gebruikt worden t.b.v. het financieel welzijn van onze plaatselijke kerk.

Nadat **Ds. H. Willems** om gezondheidsredenen zijn bijstand in het pastoraat beëindigde werd zijn werk door emeritus predikant **Ds. H. de Valk** overgenomen tot diens overlijden op 11 september 1980 ten gevolge van een verkeersongeval.

Consulent:

Ds. H. Willems geb. 1919 en per 1977 tot juli 1980
emeritus predikant te Barendrecht
in 1983 overleden.
Ds. H. de Valk Staakweg Dirksland
vanaf juli 1980 tot 11 september 1980

Ouderlingen:

A. Koning (Voorzitter)
B. Kooijman (Scriba)
J. Wiegel (2e Voorzitter)
Mevr. E. Timmers - Smink

Diakenen:

Mw. P. Arentshorst - Van Egmond
P. Zoon

Koster : J. Sieling
Organist : A.M. Arentshorst en Sjaak Melissant
Boekhouder: A.M. Arentshorst

De catechisaties worden gegeven door K. Baas uit Ooltgensplaat.

Het aantal leden is per 1 januari 1978: 148, waarvan 84 belijdend- en 64 dooplid. In de periode 1976-1978 is de gemeente gelijk gebleven.

In Memoriam 1980:

11 september 1980 Hendrik de Valk
emeritus predikant geb 24-04-1901

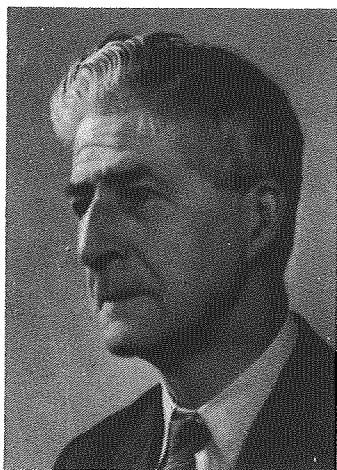
In het landelijk jaarboek van de Gereformeerde kerken in Nederland schreef

Ds. P. Schravendeel ter zijner gedachtenis een "In memoriam", waaruit het volgende is overgenomen:

Zo maakte de gang van zijn leven hem tot een Flakkeese dominee. Daar had zijn Zender hem zijn dienst toebedeeld. Ik geloof niet, dat ik daarmee Katwijk onrecht doe, omdat dezelfde geestelijke ligging als van het eiland ik in die omgeving haar stempel zette. Die roeping heeft hij ook willen aanvaarden. Hij heeft zich willen en kunnen instellen op de speciale vragen, die zich daar voordeden. Zo is hij tot een zegen gesteld. In januari 1978 overleed zijn vrouw, na een geduldig gedragen lijden.

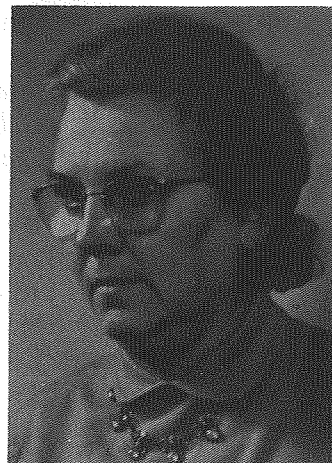
Op Flakkee zal men nog vaak aan " 't Valkie " denken. Dat was de naam, waarmee men de dank, de liefde en de waardering voor deze dienaar stem gaf. Hij was het voorbeeld van zijn Heer hunner geworden. En zo aanvaard.

P. Schravendeel.

Ds. H. de Valk.

Mevr N.E. v.d.Valk - van de Berge.

Het jaar 1981.

In 1981 werd een orgelcommissie benoemd onder leiding van de organist br. A. Arentshorst, met als doel zo spoedig mogelijk een nieuw orgel in onze kerk.
Dit was makkelijker gezegd dan gedaan maar toch....

Consulent:

Ds. A.v.d. Waal uit Middelharnis per 1-1-1981.

Ouderlingen:

A. Koning (Voorzitter)
B. Kooijman (Scriba)
J. Wiegel (2e Voorzitter)
Mevr E. Timmers-Smink

Diakenen:

Mw. P. Arentshorst - Van Egmond
P. Zoon

Koster : J. Sieling
Organist : A.M. Arentshorst en Sjaak Melissant.
Boekhouder: A.M. Arentshorst

De kerkeraad bleef echter zoeken naar een "consulent plus", een predikant die ook in de gelegenheid zou zijn om pastoraal werk te doen.

In memoriam in 1980:

07 mei 1981	Johannes Martinus de Waal	geb. 24-03-1903.
15 mei 1981	Abraham Willem van Kempen	geb. 19-03-1911.
05 aug 1981	Pieter Dirk Sieling	geb. 27-08-1891.
19 okt 1981	M.C. Los	geb.
19 nov 1981	Jannetje Prince	geb. 17-11-1896.

Dooptbedieningen in 1981:

25-01-1981	Patrick Matthijs Willem Ammerlaan
	Jan Hendrik de Wit
22-02-1981	Arno Bolleman
	Richard Tieleman
30-08-1981	Ronald Cornelis Leendert Zuidweg
17-11-1981	Christa Walgaard

Huwelijksbevestiging:

15-10-1981 Rienus Kievit en Cora Baart door Ds. A. v.d. Waal

Het jaar 1982.

In dankbare herinnering aan wat wijlen Ds. H. de Valk voor de zeven Flakkeese kerken heeft gedaan, werd op 24 april 1982, zijn geboortedag, door die kerken een steen op zijn graf te Melissant geplaatst en aan de zorg van onze kerk toevertrouwd.

Na het overlijden van Ds. H. de Valk werd Ds. A.v.d. Waal uit Middelharnis, onze consulent. Mede door zijn bemiddeling werd contact gelegd met de kerkeraad en de nieuw beroepen predikant van Stad a/h Haringvliet: Ds. J. Hage.

De besprekingen hadden tot resultaat, dat werd overeengekomen dat de Stadse predikant per 1 januari 1983 onze consulent is geworden.

Op 13 juni 1982 werd een nieuw orgel in gebruik genomen: een Johannesorgel.

Ter financiering werd een orgelfonds gevormd.

Een stevige bodem in dit fonds werd gevormd door een legaat van f 4000,00 van wijlen Ds. H. de Valk en de opbrengst van de eerste collecten en giften; zo'n f 7.000,00. De totale kosten van orgel en plaatsing zijn ongeveer f 18.000,00.

Consulent:

Ds. A. v.d. Waal uit Middelharnis tot 31-12-1982.

Ouderlingen:

W.A.J. Baart (Voorzitter)
B. Kooijman (Scriba)
P. van der Vliet (2e Voorzitter)
A. Koning

Diakenen:

P. Zoon
Mevr. L. Kleijnenberg - Doornheijn

Koster : J. Sieling

Organist : A.M. Arentshorst en Sjaak Melissant.

Boekhouder: A.M. Arentshorst

De catechisaties worden gegeven door K. Baas uit Ooltgensplaat.

Het aantal leden is per 1 januari 1982:
157 leden waarvan, 85 belijdend- en 72 dooplid.

Doopbedieningen in 1982:

07-03-1982 Mirjam van Immerzeel
15-08-1982 Maria Elisabeth Meijer

Het jaar 1983.

In 1983 komt alweer het twaalfde jaarboekje uit, de vorm wijkt af van de vorige vanwege de adverteerders daarin, zodat het boekje zonder kosten kon worden gedrukt.

Wat de inhoud aangaat wordt het volgende opgeschreven:

"We hopen, dat u door en achter de namen en getallen de mensen ziet: mensen die uw broeders en zusters zijn in de Heer der Kerk, die voor ons allen een opdracht heeft: samen gemeente zijn.

Wij kunnen niet zonder uw inzet van hoofd en hart en handen".

Scriba B. Kooijman.

Het aantal leden is per 1 januari 1983: 138 waarvan, 77 belijdend- en 61 dooplid.

Consulent:

Ds J. Hage uit Stad a/h Haringvliet per 1-1-1983

Ouderlingen:

W.A.J. Baart (Voorzitter)
B. Kooijman (Scriba)
P. v.d. Vliet (2e Voorzitter)

Diakenen:

P. Zoon
Mevr. L. Kleinenberg - Doornheijn

A. Koning

Koster : J. Sieling
Organist : Sjaak Melissant
Boekhouder : D. Diepenhorst

Na het vertrek van **Fam. A.M. Arentshorst** naar Hillegom zijn wij op zoek naar een tweede organist.

Dhr. D. Diepenhorst heeft de boekhouding overgenomen.

De catechisaties worden gegeven door **K. Baas** uit Ooltgensplaat.

De zendingscommissie:

Bestaande uit: **L. Wiegel, P. Walgaard** en **P. Zoon**.

De commissie Bijzondere Diensten bestaande uit:

Mevr. Joppe - Roodzand, Mevr. Koning - de Wit, Mevr. Zuidweg - Geluk en **Iet Zoon**.

In Memoriam:

16-06-1983 **Hendrik Willems (consulent)** geb 24-06-1919

29-06-1983 **Annetje Vogelaar - Wiegel** geb 14-07-1902

Doopbedieningen in 1983:

17-07-1983 **Lena Maria de Wit**
 Jan P.J. de Wit
 Floris Jan Quik

De bouw van "onze ontmoetingsruimte" aanzet in 1983.

De bouw van een vergaderruimte achter de kerk, ongetwijfeld een samenbindend en inspirerend project.

Op een zaterdag in het najaar van 1983, zijn in de consistorie **E. Joppe, W. Baart** en **R. Kievit** aanwezig. Er wordt wat heen en weer gepraat, de tuin ligt er een beetje onverzorgd bij. Voorgesteld wordt dat het niet zo moeilijk is om vanuit de consistorie een nieuwe ruimte achter de kerk te creëren.

Dezelfde avond nog worden wat voorstelschetsen bij **E. Joppe** afgeleverd.

Deze zal ze meenemen naar de Commissie van Beheer. Al snel wordt duidelijk dat men er wel iets in ziet en dus worden er een aantal voorstellen gemaakt, waarvan er twee voor de gemeente vergadering worden uitgewerkt.

Op deze gemeente vergadering dd **28 februari 1983**, zijn er nog wel enige bedenkingen maar gezien het "kostenplaatje" en de groei die sinds het begin van de 80-er jaren is ingezet wordt beslist dat wij door gaan met de plannen.

Zo verkrijgen alle leden een informatie pakketje met een aantal mogelijkheden om deel te nemen aan de financiering. E.e.a. uitgewerkt door br. **D. Diepenhorst**.

De beslissing viel op de gemeente vergadering van 13 december 1983.

Daar kon worden meegedeeld dat 70% van de gemeente steun aan de plannen tot het bouwen van een vergaderruimte achter de kerk had toegezegd.

Dat was voor de kerkeraad, de verantwoordelijke instantie, reden om het sein op groen te zetten.

De bouwcommissie kreeg de opdracht de plannen uit te voeren.

Eind december worden de tekeningen en de plannen ingediend bij de gemeente Dirksland en bij Stad en Land.

Het jaar 1984.

Doopbedieningen in 1984:

24-06-1984 Elisabeth Leentje Stijntje Kievit

1984 is een merkwaardig jaar omdat in dat jaar:

- Het 80 jaar geleden is dat onze kerk werd geïnsitueerd werd.
- De bouw van een vergaderruimte achter de kerk gerealiseerd is.
- Per 1-1-1984 de burgerlijke grenzen samenvallen met die van de Gereformeerde kerk van Melissant-Dirksland-Herkingen.

De grens wijziging werd een feit.

De classis Brielle geeft een instructie aan de Gereformeerde kerk van Melissant en Middelharnis als volgt:

INSTRUCTIES:

GEZAMENLIJKE INSTRUKTIE Geref. Kerk te Melissant en te Middelharnis.

De Kerkraden van de Gereformeerde Kerk te Melissant en te Middelharnis hebben, na onderling overleg en met medeweten van de kerkleden van Middelharnis die te Dirksland wonen, het voornemen om de grens tussen de kerk van Melissant en die van Middelharnis te laten samenvallen met de burgerlijke gemeente grens tussen Middelharnis en Dirksland, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat:

- 1e. de leden van de kerk van Middelharnis die te Dirksland wonen geheel vrij zijn in de keuze om lid te worden van de kerk van Melissant of lid te blijven van de kerk van Middelharnis.*
- 2e. Na 1 januari 1984 inkomende leden die te Dirksland gaan wonen medewerking van de kerkeraad van Melissant zullen verkrijgen indien zij wensen lid te worden van de kerk van Middelharnis.*

De in aanhef van deze instructie genoemde kerkraden verzoeken toestemming van de classis Brielle om de bedoelde grens wijzigingen onder de gestelde voorwaarden per 1 januari 1984 te laten vigeren.

De bouw van "onze ontmoetingsruimte" in 1984.

Op 17 januari 1984 worden de tekeningen door de gemeente goed gekeurd.

Bouwvergunning van de gemeente Dirksland.

Ook wordt een aanvraag geplaatst bij Stichting Steun Kerkbouw, deze zegt een bedrag van maar liefst f 25.000,00 toe, een reden temeer om door te zetten. Er wordt door een aantal aannemers in geschreven t.w.

Bouwkunde:	P.G. van Damme Melissant / Stellendam J. de Blok uit Stellendam, Gebr. van den Nieuwendijk uit Stellendam Van der Made en Kalle uit Dirksland
Schilderwerk:	Fa. A.J. Baart en Zn
Electro:	Fa. D. Hogchem
Verwarming:	E. Struik
Bestrating:	W. Bestman uit Herkingen met idee van P. v. Bruinisse
Beplanting:	Pimpernel uit Herkingen o.l.v. B. Kooijman
Timmerwerk:	Fa. H. Tieleman uit Melissant

Een groot deel van de werkzaamheden werd door de leden uitgevoerd, in bijzonder denken wij daarin terug aan **Dirk en Jan Sieling** die bijna elke avond aanwezig waren om te helpen. En overdag toezicht hielden als ware opzichters.

Op zaterdag 31 januari 1984 worden de contracten met de aannemers ondertekend en kan de bouw beginnen.

Zo werd er op 16 februari de contouren uitgezet en de volgende dag werd de bouwput gegraven.

Op 27 februari wordt de bekisting getimmerd door o.a. **D. Sieling, J. Sieling, J. Sandee en E. Joppe**.

Op 6 maart wordt de echte eerste steen gelegd van het gebouw.

Op vrijdag 27 april wordt de eerste steen ingemetseld door **Ds. J. Hage** onze consulent. Vermelding in het Eilanden Nieuws van 1 mei 1984.

Op 10 juli 1984 komt de vierde en laatste bouwbrief uit, alle activiteiten werden nog eens onder de loep genomen en er werd ook beslist om de consistorie op te knappen zodat alles een geheel werd.

Ook het financieel plaatje liet niet te wensen over, ieder leverde zijn bijdrage zoals toegezegd en meer...

Op 24 augustus 1984 was het dan zover. De overdracht, aanvaarding en ingebruikneming van de nieuwe "Ontmoetingscentrum" door **Ds. J. Hage** de consulent van Melissant.

Een meditatie werd vooraf gehouden n.a.l. van Psalm 36 : 10, dezelfde grondtekst als wijlen **Ds. H. de Valk** in 1939 gebruikte bij de overdracht, aanvaarding en ingebruikname van de Gereformeerde kerk van Melissant, zie hiervoor "het jaar 1939."

GEREFORMEERDE KERK

te

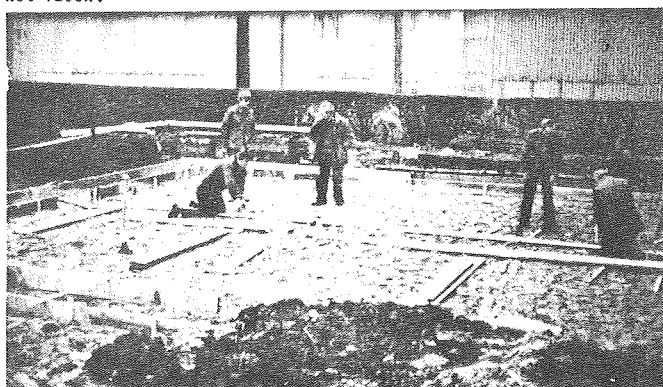
MELISSANT

Bouwbrief 2

Melissant, 10 maart 1984

Aan alle leden en belangstellenden,

- Zoals U al heeft kunnen zien, is in de tweede week van februari een gedeelte van de heg langs het trottoir verwijderd en het pad naar de bouwplaats gelegd.
- De aannemers hebben op 16 februari de contouren van het gebouw uitgezet en de volgende dag is men de bouwput gaan graven. De vrijgekomen tuinaarde is door E.Joppe en de fa. J.L. Mijnders afgevoerd.
- Op maandag 27 februari hebben de heren Sieling, Sandee en Joppe de funderingsbekisting getimmerd. Dit ging echter zo voorspoedig, dat zij vóór de middag de bekisting, het opvulzand en het vlechtwerk hadden aangebracht.

Bouwbrief 2 dd 10 maart 1984.

- Dinsdag 28 februari: Om 7.30 is het dan zo ver, de fundering wordt gestort. Hiertbij hebben A.Kievit, C.Joppe en D.Sieling de fa. De Blok geassisteerd bij het storten.

Vervolg Bouwbrief 2 dd 10 maart 1984.

- Op dinsdag 6 maart is men gestart met de eigenlijke bouw: het metselen van de stenen.
- Op woensdag 7 maart komen de metselaars + 30 cm. boven peil. Nu moeten eerst de voorgespannen betonleggers voor de vloer gelegd worden. De metselaars kunnen daarna pas verder.
- Donderdag 8 maart: Om 7 uur beginnen E.Joppe en J.L. Mijnders de leggers op hun plaats te brengen en zo mogelijk vullen ze ook de grond aan. Komen ze daar niet aan toe, dan moeten we dat zelf doen met hulp uit de gemeente.
- Hans Diepenhorst, Pieter Kooijman, René Joppe en Rinus Kievit zullen op zaterdag 10 maart de riolering, hemelwaterafvoer, c-v leidingen en gasleiding in de kruipkelder aanbrengen. Tevens kunnen ze hierna de systeemvloer aanbrengen, inclusief ijzerwerk en de sparing naar de kruipkelder, als ze voldoende tijd hebben. Anders hebben we tot dinsdag 13 maart de tijd.
- Woensdag 14 maart zal dan de werkvloer gestort worden en daar zullen nog wel één of twee kruiers bij nodig zijn. Dus
- Op vrijdag 16 en zaterdag 17 maart zullen de binnen- en buitenkozijnen gesteld worden. Ook daarbij kunnen we helpen.
- Op maandag 19 maart kunnen de metselaars dan weer aan het werk.
- In de werkplaats van de gebrs. Tieleman zijn de kozijnen bijna klaar en is een gedeelte reeds door de schilder behandeld, zodat ze nu al plaatsingsklaar zijn.

DE FINANCIËN

Bouwen kost geld.

Het bankrekeningnummer bij de Rabobank in Middelharnis is 34 20 47 000. Cironr. van de Rabobank: 34 61 24.

Het is mogelijk de bouw te steunen met renteloze en rentedragende aandelen. De boekhouder heeft formulieren.

De boekhouder, L. Diepenhorst (Beatrixlaan 4, tel. 1568) regelt alle financiële zaken en geeft alle informatie daarover.

HULP BIJ DE BOUW

Allen, die tot nog toe geholpen hebben, genoemd (zie boven) of niet genoemd: Hartelijk dank!
Hulp blijft nodig (zie boven) en meldt U daarom bij Rinus Kievit of Jan van Kempen.
Deze heren en de andere leden van de bouwcommissie staan ook open voor suggesties en ideeën voor de financiering, de inrichting, enz.

WIE DOET WAT ??

De bouwcommissie:

E.Joppe, voorzitter van de commissie van beheer.	tel. 1538
A.J. de Wit, secretaris van de commissie van beheer.	" 2416
Mw. L. Kleijnberg - Doornheijn, lid van de Comm. v. beh.	" 1307
K.L. Kievit, bouwkundige. Voor alle technische zaken en regeling van de hulp bij de bouw.	" 2670
J.M. van Kempen, voor het contact met officiële en ander instanties. Tevens opgave bouw hulp.	" 2131.

• MET VRIENDELIJKE GROETEN, DE BOUWCOMMISSIE.

Laatste blik op de "bestaande oostgevel" februari 1984

Graven van de bouwput. Lies Joppe en Fa. J. de Blok.

Co Joppe rijdt beton, Dirk Sieling houdt toezicht.

Geref. Kerk Melissant

Bouwt nieuw ontmoetingscentrum.

Ds. Jac. Hage metselde herinneringstegel in
op 27 april 1984.

L. Kleijnenberg - Doornheijn, J. de Blok,
Ds. Jac. Hage, W. Baart en J. van Kempen.

Het jaar 1985.

In Memoriam:

24-07-1985	Marinus Stolk	geb. 12-08-1912
29-10-1985	Jan Wiegel	geb. 15-01-1914
28-12-1985	Cornelis Jan Bastele Timmers	geb. 07-05-1916

Doopbedieningen:

28-04-1985	Lotte Willemijn Meijer
23-06-1985	Jan Cornelis Mijnders
11-08-1985	Pepijn Marinus Johannes van Houwelingen
11-08-1985	Christian Jan Cornelis van der Baan
27-10-1985	Marina Jozina Dingena de Wit

Huwelijksbevestiging:

18-10-1985	Marleen Bos en Rinus Muller	door Ds. J. Hage
29-11-1985	W.J. de Wit en I. Zoon	door Ds. J. Hage

Het jaar 1986.

Doopbedieningen:

27-04-1986	Miriam Joanabel Kievit
13-07-1986	Arjan de Wit
21-09-1986	Jozina de Wit

In Memoriam:

04-02-1986	Johannes Sieling	geb. 07-08-1910
22-08-1986	Mevr. Le Clerq - Van Putten	geb. 20-11-1903

Huwelijksbevestiging:

22-08-1986	Marielle Bos en Hans de Graaf	door Ds. J. Hage
14-03-1986	C.M. Melissant en A. v.d. Valk	door Ds. A. v.d. Waal

Het jaar 1987.

Doopbedieningen:

22-03-1987	Sjoerd Mijnders
25-10-1987	Cornelia Matsinger

In Memoriam:

31-01-1987	Margje van der Vliet-Polling	geb. 12-02-1901
10-03-1987	Adriana Roodzant - Knook	geb. 05-12-1905
05-08-1987	Pieter Troost	geb. 1905

Huwelijksbevestiging:

27-05-1987	Cor Both en Thea Verhoeven
	door Ds. P. Rozeboom
01-10-1987	Adrianus Gerard Robijn en Gerarda Ouwehand
	door Ds. B. Sloof Ned. Herv. uit Katwijk
20-11-1987	Jacob Vroegindeweij en Adriana Pieterella Krijger
	door Ds. W.J. v.d. Hoek

Het jaar 1988.

Doopbedieningen:

11-12-1988	Janine Wiegel
1988	Peter de Wit
1988	Willemine Adriana Johanna Kievit
1988	Christian Tieleman

In Memoriam:

12-07-1988	Celia Kooijman - Rietveld	geb. 15-10-1923
------------	---------------------------	-----------------

Huwelijksbevestiging:

1988	Marleen Doornhein en Alfred Pruis	door Ds. P. Rozeboom
------	-----------------------------------	----------------------

Het jaar 1989.

10 september 1989: Intrede en bevestiging Ds.P. Rozeboom in een dienst medegeleid door Ds H.J. van Dalen uit Zuidland.
Na 23,5 jaar weer een eigen predikant.

Voorzitter J. Sandee was het die namens de gemeente van grote dankbaarheid getuigd.
"Na 23,5 jaar wisten we niet meer hoe we een predikant moesten beroepen" zo verklaarde hij.

Hij wenste de nieuwe predikant toe gevoed en gesterkt te mogen worden uit de enige heilzame bron, het levende Woord van God. "Geve Hij ons het vertrouwen, de hoop en de kracht om samen als predikant en gemeente te bouwen aan zijn Koninkrijk, waarvan deze kleine gemeente volop deel mag uitmaken.

Zo was de harte wens die dhr. Sandee namens de gemeente verwoordde.

Doopbedieningen in 1989:

1989	Damiaan Teunis van Houwelingen
1989	Matheus Johannes de Graaf
1989	Bart Walgaard
1989	Marinus Peter Tieleman

In Memoriam:

13-04-1989	Maatje Cornelia Sieling - den Boer	geb. 19-07-1905
11-06-1989	Maarten Wiegel	geb. 01-02-1959
28-05-1989	Jan van Waveren (Zeist)	geb. 20-01-1910

Huwelijksbevestiging:

12-05-1989	Martin Kalle en Hennita Kleynenberg	door Ds. P. Rozeboom
16-06-1989	Janko v.d. Baan en Marianne Troost	door Ds. Weststraten

In 1989 bestond de Vrouwenvereniging Fébé 40 jaar, ter gelegenheid hiervan een groepsfoto.

Afscheidsdienst van ds. Rozeboom

Afscheid van Ds. P. Rozeboom.

Het jaar 1990.

In de morgendienst van 30 september is stil gestaan bij het feit dat de renovatie van de kerk voltooid is. De gehele kerk is opnieuw geschilderd door de Gebroeders Jan en Wim Baart.

Ook Oud-medewerker van de Fa. A.J. Baart, Dhr. J. de Keizer kwam zo nu en dan eens langs, en werden de oude verhalen over het eerste schilderwerk in 1939 nog eens opgehaald.

Ter herinnering heeft W. Baart een balpen met inscriptie gekregen van de commissie van beheer en is nogmaals hartelijk bedankt voor het geleverde werk. Wij hopen dat het er nu weer 25 jaar tegen kan.

Afscheidsdienst van ds. Rozeboom

Afscheid van Ds. P. Rozeboom.

Het jaar 1990.

In de morgendienst van 30 september is stil gestaan bij het feit dat de renovatie van de kerk voltooid is. De gehele kerk is opnieuw geschilderd door de Gebroeders Jan en Wim Baart.

Ook Oud-medewerker van de Fa. A.J. Baart, Dhr. J. de Keizer kwam zo nu en dan eens langs, en werden de oude verhalen over het eerste schilderwerk in 1939 nog eens opgehaald.

Ter herinnering heeft W. Baart een balpen met inscriptie gekregen van de commissie van beheer en is nogmaals hartelijk bedankt voor het geleverde werk. Wij hopen dat het er nu weer 25 jaar tegen kan.

Doopbedieningen:

1990 Maritta Matsinger
1990 Adriana Johanna Vroegindewij
1990 Arco de Wit

In Memoriam:

25-01-1990 Pieter van der Vliet geb. 25-10-1934

Het jaar 1991.

Op zondag 18 november 1990 heeft onze predikant medegedeeld dat hij komend jaar ons gaat verlaten. Hij heeft het op hem uitgebrachte beroep van Garderen aangenomen. In april 1991 staat hij 4 jaar in Stad en vindt het een roeping om naar Garderen te mogen gaan.

Kerkelijk medewerker:
Dhr. A. van der Schee
uit Spijkenisse

De ouderlingen:
J. Sandee (Voorzitter)
J. de Graaf (Scriba)
L. Kleijnenberg - Doornhein

Diakenen:
A. Visbeen
W. de Wit
N. Visbeen-van de Hoek

Pastoraal medewerkers:
W. Vogelaar - de Rijke
A. Quik - Ippel
A.P. Kooijman - Buizer

Organisten:
J. van Huizen
R. Pannekoek
M. Kolff

Boekhouding:
Ella de Wit - van Nieuwenhuizen

Doopbedieningen:

02-06-1991 Maria Jozina de Wit
14-07-1991 Madelon Tieleman
08-09-1991 Adriana Frederika Knops
01-12-1991 Pieter Johannes van Soest
01-12-1991 Pieter Both

In Memoriam in 1991:

01-10-1991 Dirk Sieling (Oudewater) geb. 11-11-1905
19-11-1991 Jacobus Leendert Vogelaar (Middelharnis)

Het jaar 1992.

Op 5 januari 1992, was er na de morgendienst een speciale vergadering, waarin besloten werd om in samenwerking met Stad aan het Haringvliet een "eventueel beroep" uit te brengen op kandidaat G. Wijstok. Deze gaf echter de voorkeur aan een andere gemeente.

De beroepingscommissie bestaande uit Dhr. J. van Kempen en Mevr. W. Vogelaar - de Rijke.

Ambtsdragers in de nabije toekomst.

Uit het leden overzicht blijkt dat veel mannen blijven hangen in het dooplid zijn en de stap naar belijdend lid moeilijk nemen, mede hierdoor zal in de nabije toekomst voor het invullen van vakatures in het ambt steeds meer een beroep gedaan dienen te worden op de Belijdende vrouwelijke leden.

De gemeente start zondag 1992.

Na een ruime voorbereiding door de werkgroep was het op 4 oktober dan zover. De eerste gemeente zondag van onze kerk, en wellicht van heel kerkelijk Flakkee was een feit.

Na de morgen dienst was er gezamenlijk koffie drinken, een Bijbelkennis Quiz gevolgd door een broodmaaltijd en een Sketch op zijn Flakkee's door Wilma Bolleman, Leentje Kleijnenberg onder regie van Aren Visbeen.

In deze sketch werden kerkelijke activiteiten haar fijn uit de doeken gedaan.

De kinderen hebben een feestelijke dag gehad in het padvindersclubhuis te Stellendam, waar zij pannekoeken hebben gegeten, spelletjes en een strandwandeling hebben gemaakt. 's Middags om half vier werd er gezamenlijk in de kerk a.d.h. van een liederenblad met elkaar gezongen onder begeleiding van Jan van Huizen.

Na het zingen eindigde Thea Both - Verhoeven met dankgebed en wenste iedereen wel thuis. De kosten van deze dag zijn bijna geheel vergoed uit de bijdragen in de collecte van die middag.

Deze dag werd bijgewoond door zo'n 50 kinderen en 42 ouderen.

De kerkeraad heeft het idee dat deze dag een bijzonder geslaagde dag is geweest die voor herhaling vatbaar is.

Overleg Gereformeerde kerken van Goeree en Overflakkee:

Op 27 oktober mochten wij de tweede gezamenlijke overleg vergadering van 1992 organiseren. Hierbij werd speciale aandacht geschonken aan het beroepingswerk op Goeree Overflakkee in zijn algemeenheid.

Vervolgens werd door Dhr. A.v.d. Schee als inleiding op de avond het pastoraat uit-gelegd en werd hierover van gedachten gewisseld.

Huisbezoek in 1992.

Ook in 1992 zijn er door zowel Dhr. A.van der Schee als door de pastorale medewerkers veel huisbezoeken, ongeveer zo'n kleine 300, afgelegd.

Het heeft dan ook één van de hoogste prioriteiten en het werk is dan ook met veel liefde verricht.

Jeugd clubs.

In 1992 werden deze door veel kinderen bezocht, ook door kinderen van buiten onze gemeente, een evangeliserende taak.

De Wegwijzer.

Het redactie team van de wegwijzer is medio 1992 gewijzigd er is een geheel nieuw redactie team gevormd. Zo zijn er toch steeds weer nieuwe mensen die zich in willen zetten voor werk van de kerk.

Kinder-nevendiensten en kinder-opvang.

Hieraan is door de leiding enthousiast gewerkt en is niet meer weg te denken.

De Commissie van Beheer.

In 1992 zijn de Centrale Verwarmingsketels vervangen en is er aan het onderhoud van de kerk het nodige gedaan zoals bijvoorbeeld het vernieuwen van de dakgoten met medewerking van J. Kleijnenberg en W. Baart.

Het zangkoor Rejoice.

Om de 14 dagen oefenen zij o.l.v. **Carolien Malipaard** in onze ontmoetingsruimte en het geeft nog steeds een samen opweg gevoel met Stad aan 't Haringvliet weer. Wij zijn blij met hun vocale bijdrage in de bijzondere diensten.

De kosters.

Ook het afgelopen jaar liep het weer gesmeerd en dat is mede te danken aan **P. Zoon, M. Kalle, J. Vroegindewij** en **J. Kleijnenberg**.

De organisten.

Ook gaat onze dank uit naar de organisten **Jan van Huizen, Rinus Pannekoek** en **Martin Kolf**. Martin is in 1992 erbij gekomen als vervanging voor **Sjaak Melissant** die dat jaar afscheid van ons genomen heeft als organist.

Wij hebben Sjaak dan ook uitvoerig bedankt.

Gebouwbeheer.

Sinds kort doet **Ria Visbeen** het werk als gebouwbeheerster alleen en soms wordt zij nog bij gestaan door **Tony Versaevel**.

Kerkelijk medewerker:
Dhr A. van der Schee
uit Spijkenisse

De ouderlingen:
J. Sandee (Voorzitter)
J. de Graaf / K.L. Kievit (Scriba)
L.Kleijnenberg - Doornhein

Diakenen:
A. Visbeen
W. de Wit
N. Visbeen - van de Hoek

Pastoraal medewerkers:
W. Vogelaar - de Rijke
A. Quik - Ippel
A.P. Kooijman - Buizer

Organisten:
J. van Huizen
R. Pannekoek
M. Kolff

Boekhouding:
E. de Wit - van Nieuwenhuizen

Doopbedieningen in 1992:

13-09-1992

Maria Leentje Kalle

29-12-1992

Sebastian Constantijn van Houwelingen

In Memoriam:

13-11-1992

Maria Mastenbroek-Braber geb. 05-04-1916

Huwelijksbevestiging:

22-05-1992

Annet Struik en Rene van der Groef door Ds. P. Rozeboom

09-12-1992

Co Bakelaar en Leen Fieret door Ds. H.J. van Dalen

Het ledenaantal:

Wij hebben op 31 december 1992: 89 belijdende- en 102 doopleden, ook dit jaar een groei.

Het jaar 1993.

Doopbedieningen in 1993:

04-04-1993 Annetje Pietertje van Soest

04-04-1993 Elisabeth Sabine de Graaf

door Ds. M. Wattel uit Hoofddorp.

02-05-1993 Gerardus Bertus Jacobus Kievit

door Ds. C. Burger uit Oud Beijerland.

12-09-1993 Arnoud Both

door Ds. W. Baas uit Sassenheim.

Belijdenis van het Geloof.

Op 2 mei hebben 4 leden uit onze gemeente de geloofsbelijdenis afgelegd in een dienst geleid door Dhr. A. van der Schee en Ds. C. Burger uit Oud-Beijerland.

Dhr. Jacob Danker Roozemon

Mevr. Tonia Pietertje Roozemon - Bakker

Mevr. Johanna Kievit - Kramer

Mevr. Aagje Klink - Van Broekhoven.

Wij hebben per 31 december 1993: 103 doopleden en 93 belijdende leden.

De groei in onze gemeente qua leden aantal is als volgt:

1991: groei t.o.v. 1990 = 4,0 %

1992: groei t.o.v. 1991 = 0,5 %

1993: groei t.o.v. 1992 = 9,9 %

Bijzondere erediensten in 1993 o.a.:

- Kerstnachtdienst via Radio Flakkee (voor het eerst)

- Herdenkingsdienst Watersnood 1 febr 1953 op 31 januari 1993

o.l.v. Ds. D. Stolk (oud Melissantenaar)

Huisbezoek in 1993.

Ook in 1993 zijn er door zowel Dhr. A. van der Schee als door de pastorale medewerkers veel huisbezoeken, een kleine 300, afgelegd.

Jeugdclubs.

In 1993 werden deze door veel kinderen bezocht, ook door kinderen van buiten onze gemeente. Ook dit jaar zijn er weer nieuwe mensen opgestaan om dit werk in de gemeente te doen. Zo is er naast de jeugdclub ook een tienerclub opgericht voor de oudere kinderen op de vrijdagavond. O.l.v. Hester de Jager, Tony Versaavel, Jaap Rozemond e.a.

Bij de afsluiting van het seizoen werk wordt veel aandacht gegeven om de jeugd te binden. Zo is er een groep dit jaar, in dit zaaltje blijven overnachten het-geen een aparte ervaring zal zijn geweest.

Commissie voor Bijzondere diensten.

Ook in 1993 werden weer diverse speciale diensten gehouden. Dit jaar is voor het eerst een jaarplan opgesteld, hetgeen wij als kerkeraad een goede zaak vinden, waardoor op voorhand een planmatig geheel ontstaat en waarmee de taken juist verdeeld kunnen worden.

Kerkelijk medewerker 1993.

Wanneer je het zo uitspreekt, denken wij aan Dhr. A. van der Schee. Hij is in onze gemeente het cement tussen de stenen.

Kerkelijk medewerker:

Dhr. A. van der Schee
uit Spijkenisse

De ouderlingen:

J. Sandee (Voorzitter)
K.L. Kievit (Scriba)
L. Kleijnenberg - Doornhein

Diakenen:

A. Visbeen
W. de Wit
N. Visbeen - van de Hoek

Pastoraal medewerkers:

W. Vogelaar - de Rijke
A. Quik - Ippel
A.P. Kooijman - Buizer

Organisten:
J. van Huizen
R. Pannekoek
M. Kolff

Boekhouding:
E.de Wit - van Nieuwenhuizen

Doopbedieningen:

04-04-1993

Annetje Pietertje van Soest

04-04-1993

Elisabeth Sabine de Graaf

02-05-1993

Gerardus Bertus Jacobus Kievit

12-09-1993

Arnoud Both

In Memoriam:

16-01-1993

Lina van Seters

geb. 19-10-1907

15-05-1993

Jacoba Cornelia Baart-Struik

geb. 20-12-1896

Het ledenaantal:

Wij hebben op 31 december 1993: 93 belijdende- en 103 doopleden, ook dit jaar een groei.

Het jaar 1994.

8 maart 1994 was het 45 jaar geleden dat F  b   is opgericht, op zondagmiddag 13 maart stonden wij hierbij stil.

Kerkelijk medewerker:
Dhr. A. van der Schee
uit Spijkenisse

De ouderlingen:
J. Sandee (Voorzitter)
K.L. Kievit (Scriba)
L. Kleijnenberg - Doornhein

Diakenen:
A. Visbeen
W. de Wit
N. Visbeen - van de Hoek

Pastoraal medewerkers:
W. Vogelaar - de Rijke
A. Quik - Ippel
W.A.J. Baart

Organisten:
J. van Huizen
R. Pannekoek
M. Kolf

Boekhouding:
D. Diepenhorst

Huwelijksinzegening:
11-02-1994

Martin Troost en Marion van Heukelen
door Ds. P. Rozeboom.

Slotwoord.....

Het eind maar ook tegelijkertijd een vertrekpunt, een nieuw begin. We zijn slechts voorbijgangers zoals Br. B. Kooyman zei bij zijn vertrek naar Middelharnis.

Wanneer wij de Kroniek der Gereformeerde Kerk nu gelezen hebben, dan kunnen we niet anders zeggen dat het een kleine gemeente is met een eigen gezicht, gevoed van uit het Woord.

Die onder Zijn leiding verder gaat de nieuwe toekomst tegemoet.

*Zijn naam is wonderbaar, Zijn daden
 Zijn wond'ren van genâ alleen.
 Hij, Christus doet ons hoe met schuld beladen,
 Verzoend voor 't oog des Vaders treên.*

De zorgen blijven.
 We mogen ze leggen in de handen van de Hemelse Vader.
 Hij wil en wilde mensen gebruiken in zijn dienst:
 Een fakkel werd gedragen, van Molendijk tot Nieuweweg.
 Als God de vlam niet had gevoed, zij was reeds lang gedoofd.

Rienus Kievit

Predikanten welke de Geref. Kerk gediend hebben.

1904	Ds. A.A. Koppe	Predikant te Stellendam
1914	Ds. G.W.H. Esselink	Predikant te Stad a.h H.
1916 - 1920	Ds. J.A. de Bruijn	Melissant
1923 - 1925	Dhr. J. van de Lugt	Melissant (Lerend Ouderling)
1934 - 1946	Ds. H. de Valk	Melissant-Stellendam
195	Ds. Los	
195	Ds. Hommes	
1956 - 1965	Ds. W. Netjes	Stellendam-Melissant
1965 - 1967	Ds. J. Noordhof	Den Bommel (consulent)
1967 - 1977	Ds. H. de Valk	Stad/Melissant
1977 - 1980	Ds. H. Willems	Barendrecht (consulent)
1981 - 1985	Ds. A. v.d.Waal	Middelharnis (consulent)
1985 - 1987	Ds. J. Hage	Stad/Melissant
19..	Ds. J van Zoelen	Dreischor (consulent)
1987 - 1991	Ds. P. Rozeboom	Stad-Melissant
1991 - 1993	Dhr. A. v.d.Schee	Spijkenisse

Zij die de kerk dienden als ouderling.

1904 - 1911	C. van der Sluis	
1904 - 1911	J. Goedegebuur	
1923	Maaskant	
1934	A.J. Baart	
1934	M. Wiegel	
19..	A.J. Baart	(Scriba)
1961	A.W. van Kempen	
1961	P.W. Vogelaar	
1961	W.A.J. Baart	
1962	M. Sieling	
1962	W.A.J. Baart	
1962	P.W. Vogelaar	
1963	J.L. Vogelaar	
1964	M. Sieling	
1964	J.L. Vogelaar	
1965	B. Kooijman	(Voorzitter)
1965	J.L. Vogelaar	(Scriba)
1966	B. Kooyman	
1966	J.L. Vogelaar	
1967	W.A.J. Baart	
1967	B. Kooyman	
1967	A.W. van Kempen	
1969	J.L. Vogelaar	
1969	B. Kooyman	
1969	A.W. van Kempen	
1972	W.A.J. Baart	
1972	B. Kooyman	
1972	J. Wiegel	
1978	W.A.J. Baart	
1978	J. Wiegel	
1978	A. Koning	
1978	B. Kooyman	
1979	M. Los	
19..	A.W. van Kempen	
19..	W.A.J. Baart	
19..	J. Wiegel	
19..	H.A. Breukhoven	
19..	P. Arentshorts - van Egmond	
19..	P. van der Vliet	
19..	K.J. Kooijman	
1983 - 1987	E. Timmers - Sminck	
1984	A. Koning	
1984 - 1986	H.A. Breukhoven	
1984 - 1987	J. Sandee	
1985 - 1990	J.H. van Kempen	(Scriba)
1986 - 1991	W.A.J. Baart	
1987 - 1992	W. Vogelaar - de Rijke	
1989	L. Kleijnenberg - Doornheijn	
1989	A. Quik - Ippel	
1990 - 1992	J. de Graaf	(Scriba)
1991	J. Sandee	(Voorzitter)
1992	K.L. Kievit	(Scriba)

Zij die de kerk dienden als diaken.

1904	J. Keur
1904	C.J. Bijdevaate
1961	J.L. Vogelaar
1961	P. Troost
1962	P. Troost
1962	J.L. Vogelaar
1963	A. Durieux
1964	P. Troost
1964	P. van der Vliet
1965	L. Wiegel
1965	P. van der Vliet
1966	L. Wiegel
1966	P. van der Vliet
1967	P. Troost
1967	L. Wiegel
1972	P. Troost
1972	L.A. Keur - van den Herik
1973	J.M. van Kempen
1981 - 1986	L. Kleijnenberg - Doornheijn
19..	P. Arentshorst - Egmond
19..	P. Zoon
1984 - 1986	E. Joppe
1986 - 1990	A.J. de Wit
1988 - 1992	T. Both - Verhoeven
1988 - 1990	J. de Graaf
1990 - 1994	A. Visbeen
1990	W.J. de Wit
1992	N. Visbeen - van de Hoek

Zij die kerk dienden als organist.

1961 - 1970	D. Sieling
19	J. Koster
1961 - 1975	T.K. Keur
1976	M. Poelman
1978 - 19	A.M. Arentshorst
1970 - 1992	C.M. Melissant
1984	J. van Huizen
19	R. Pannekoek
19	M. Kolf

Toegift m.b.t. kerkgeschiedenis Melissant.

Om ook een beeld te krijgen van het dorp Melissant, is een gedeelte uit het gedenkboekje 1863 - 1963 Hervormde Kerk te Melissant letterlijk over genomen tot het jaar 1904.

Het was op 17 december 1863 dat 42 man lidmaten in ons dorp waren opgekomen, des namiddags om twee uur om in tegenwoordigheid van de consulent ds. H. van Dossier, predikant te Stellendam en een tweetal leden van het classikaal Bestuur (van de Classis Brielle) de gemeente te institueren. Er werd een kerkeraad gekozen bestaande uit twee ouderlingen en twee diakenen. De ouderlingen waren Lennis van Es en Jan Human en de diakenen waren Adam van Herken en Leendert Kooman. Hiermee hadden we dus een kerkeraad, maar nog geen kerkvoogdij. Het was n.l. wet in die tijd dat niemand minder dan Zijne Majesteit de koning, in dit geval Willem 3, kerkvoogden en notabelen van een nieuwe gemeente benoemde. Zelfs op 18 februari 1864 had dit nog niet plaats gevonden, al werd volgens de notulen van de kerkeraad van deze datum de benoeming wel spoedig verwacht. Geregelde diensten werden er nog niet gehouden. Lang is het de gewoonte geweest slechts één dienst per zondag te houden en we hebben de indruk dat men aanvankelijk ook nog weleens een zondag oversloeg: niet omdat men geen dienst begeerde, maar om andere redenen.

Eindelijk, n.l. in maart 1864 was er dan toch ook een kerkvoogdij. En .. ook een voorlezer en zanger. De heer M. van den Berge, onderwijzer, was hiervoor benoemd. Hij liet zich weldra welgevallen; misschien ook wel om de vergoeding, die er voor hem aan verbonden was, want voor zang- en leeskunst kreeg hij f 52,00 per jaar een welkome aanvulling op zijn salaris.

Zoals gezegd, alles moest nog op gang komen. Met de kerkdiensten liep het niet vlot (men was aangewezen op liefde beurten van de ringpredikanten), maar met het gemeentewerk was het al evenzo.

De consulent catechiseerde niet, teminste nog niet in de winter van 1863/1864. Waarom hij dat niet deed, weten we niet; hij vond het wellicht voldoende dat de onderwijzer op de school de kinderen uit de Bijbel vertelde, wat inderdaad gebeurde.

Ook met het avondmaal ging het aanvankelijk niet. Het heeft jaren geduurd voor men een eigen avondmaalsstel bezat. Maar dat was geen hoofdzaak; er was helaas ook niet veel behoefte.

In oktober 1864 toen de gemeente dus een klein jaar oud was, maakte ze haar eerste dieptepunt door. De broeders kerkeraadsliden zagen er geen gat meer in. De financiën kwamen niet binnen, tenminste niet voldoende, en er zal nog wel meer geweest zijn dat hen dwars zat. In elk geval ze bedankten en traden allen af en brachten dit ter kennis van het classikaal Bestuur te Brielle.

Op 15 december, dus midden in de winter steken opnieuw enkele afgevaardigden van de classis Brielle het Haringvliet over om zich naar Melissant te begeven.

Op de lidmatenvergadering die daar belegd is, wordt in tegenwoordigheid van deze afgevaardigden en de consulent ds. Van Drosser een tweetal nieuwe kerkeraadsliden gekozen nl. Aart Bosschier (ouderling) en Jacob Nagtegaal (diaken). Beiden hebben geruime tijd de gemeente gediend.

Er volgden nu enkele slappe jaren; er gebeurde niet veel, de kerkvoogdij kan nog niet veel beginnen, ze heeft alleen maar haar zitplaatsengeld en kleine collecten. Alleen de diakonie is in actie. Die deelt hier een hemd en daar een broek en ginds een paar kousen uit. Nu ligt Flakkee niet zo gemakkelijk voor beroepingswerk, maar 100 jaar geleden gold dat nog veel meer.

Er werd een advertentie geplaatst in de "Kerkelijke Courant". De inhoud van deze advertentie luidde als volgt: "Melissant, 26 augustus 1867, Classis Brielle. Heren Kandidaten tot de H. Dienst die een predikbeurt voor het aanstaande beroep in deze nieuwe gemeente verlangen, worden uitgenodigd zich daartoe binnen drie weken na dato dezes bij de kerkeraad dezer gemeente aan te melden. Het predikantstractement zal ruim f 800,- met vrije woning en tuin bedragen. Elf kandidaten melden zich op deze advertentie. Drie kandidaten werden uitgekozen en gehoord. Twee kandidaten kregen in het stemmen evenveel stemmen, ook bij herstemming daarna besliste het lot, het werd kandidaat Margadant i.p.v. W.O. Geytenbeek.

Ging het nu beter? Och, nog niet zo heel veel. Er was een diaken die strijk en zet thuis bleef als het kerkeraadsvergadering was, en zonder opgave van redenen, totdat hij tenslotte aftrad..

Slechts één keer in de tien jaar trouwde een echtpaar in de kerk. Ook kan met dankbaarheid vermeld worden, dat de eerste lidmaten werden aangenomen en belijdenis deden; het waren drie meisjes (of vrouwen), te weten Jannetje Tieleman, Maria Tieleman en Magdalena Schaaf.

In het laatste jaar van zijn verblijf in de gemeente deed ds. Margarant nog een pijnlijke ervaring op. Het was 1870, hij drong er bij de broeders kerkeraadsleden op aan weer eens het avondmaal te houden. De broeders verklaarden zich er tegen.

Hun argument was, dat er zo weinig deelname was, en dat ze ook zelf er geen lust toe voelden. Dat zal de dominee niet lekker hebben gezeten!

Op 2 december 1870 werd ds. Margadant "losgemaakt" van de gemeente Melissant. De oude bekende consulent ds. Van Dosser van Stellendam kwam weer opdraven.

De kerkeraad was bereid om weer dadelijk tot beroepen over te gaan. Maar het zat niet mee. Er viel een strenge winter in. Het Haringvliet zat dicht, en dus moest men wachten op het voorjaar van 1871.

Het werd dit keer niet een kandidaat waar men het oog op liet vallen. Men maakte de verre reis naar Odijk (bij Utrecht) om de daar gevestigde predikant ds. J.H. Strumraad te beroepen. Men had zich de moeite kunnen besparen, zijne Weleerwaarde bedankte. Na nog een keer tevergeefs een beroep te hebben uitgebracht, had men meer succes met ds. J.L. Fortuyn Drooglever, hij nam het beroep aan. 10 oktober 1871 deed hij zijn intrede. Na nog geen drie jaar in de gemeente gestaan te hebben maakte ds. Fortuyn Drooglever op 26 juli 1874 zich van Melissant los. In zijn kerkeraad zaten toen verschillende nieuwe gezichten; er vond nog weleens een verandering plaats.

Er kwam een nieuwe consulent, ds. C.E. Crull van Goedereede. Weer werd een met gezwinde spoed beroepen; eerst ds. Van Diek te Arkel, die bedankte: hij voelde veel voor de gemeente, maar vond het traktement te laag. Toch wel eerlijk vindt u niet?

Er volgden nog meer beroepen, dat wil zeggen nadat eerst de winter voorbij was, want in december 1874 en januari 1875 was er zoveel sneeuw en ijs dat het onmogelijk was.

Telkens kreeg de gemeente een "bedankje", zo bleef ze al met al toch nog bijna drie jaar vacant.

Nu is een consulent maar een consulent, er moet een dominee in de gemeente zijn. Dat was toen zo. Men moet n.l. niet denken, dat de gemeente zo klein was. Ik keek mijn ogen uit toen ik las, dat in 1874 de Hervormde Kerk ter plaatse 1178 zielen telde; dat is nog meer dan op het ogenblik (1963).

Ook las ik in de notulen van dat zelfde jaar, dat de gemeente over het geheel "redelijk welvarend" was, maar dat er niet veel rijkdom te vinden was. We zullen deze laatste opmerkingen maar met een korreltje zout nemen, het valt nooit mee om zoiets zuiver te beoordelen.

Toen in 1875 Stellendam weer een eigen predikant kreeg, n.l. ds. H.W. Brandt, verdween ds. Crull als consulent van het toneel. Was ds. Brandt misschien nog wat jong en wat onervaren ? Er kwamen in 1876 wat moeilijkheden er werden lidmaten geschrapt, en later weer ingeschreven. Toen gingen ze echter al naar een andere kerk, wat tengevolge had dat ze uiteindelijk nog eens geschrapt werden maar nu voorgoed.

Onder deze omstandigheden deed in april 1877 ds. W. Ellens zijn intrede in de gemeente. Hij stond er echter maar kort, ruim twee jaar. Had hij het soms niet naar zijn zin in Melissant?

Weer kregen we een consulent, nu ds. W. Winsemius, predikant te Stellendam, dat was op 7 september 1879.

Voorlopig niet meer een kandidaat beroepen, zeiden de stemgerechtigde lidmaten op een vergadering van 12 december 1879.

De kerkeraad dacht er ook zo over en toog heen naar Waddinxveen en beriep ds. W.H.Luttenberg. Het mocht echter niet baten.

Toen veranderde men van inzicht en men riep toch maar weer kandidaten op, via de Kerkelijke Courant. Er kwamen echter intussen moeilijkheden met de kerkvoogdij. Pas anderhalf jaar later kon men van de kant van de kerkeraad er weer aan gaan denken een predikant te gaan horen, het werd ds. J. Kok te Wijk bij Heusden.

Op een lidmatenvergadering van zegge en schrijve negen stemgerechtigden werd ds. Kok beroepen. Hij bedankte, de reis naar Brabant was tevergeefs geweest.

Nu ging men het maar eens dichterbij proberen. Waarom zouden er op het eiland zelf geen goede dominees staan?

Men beriep ds. W.de Lange van Goedereede. Maar ook hij bedankte. Was het hem misschien te dichtbij, wilde hij persé van het eiland af?

4 juli 1882 werd ds. R.O.C. Mitton beroepen, en hij nam het aan. Hij kwam uit Uitwijk en Waardhuizen. Drie en een half jaar heeft hij in Melissant gestaan en vier keer met de kerkeraad vergaderd, hij zag de broeders immer ongeveer iedere zondag in de kerk!

Toen hij heenging in februari 1886 kregen we weer eens een consulent uit Goedereede. Stellendam heeft ons wat consulenten betreft het meeste voordeel opgeleverd, maar dan komen Goedereede en Sommelsdijk.

De naam van deze nieuwe consulent was ds. P. Kerper.

We schrijven dan het jaar 1886.

Een jaar vol beroering in de Vaderlandse kerkgeschiedenis. Het optreden van Abraham Kuyper, het ontstaan van de Doleantie.

Is dit alles voor zover Melissant betreft aan de andere kant van het Haringvliet gebleven? Neen, toch niet ! Het loopt ongeveer een jaar aan, maar dan worden enkele lidmaten geschrapt; oorzaak is dat ze hun handtekening gezet hebben onder een aanvraag tot het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid van een zich noemende "Vrije Gemeente te Melissant" aldus de notulen van 30 juli 1887.

Midden in de vacaturetijd komt er een andere consulent. Ds. Kerper ging n.l. het eiland verlaten. We krijgen nu ds. J.F. de Klerk van Dirksland. Maar het is maar één jaar, hij werd vervangen door ds. H.J. Westrik van Sommelsdijk.

Jaren gaan intussen voorbij en aan beroepen wordt niet gedacht. In 1893 komt men er toe dan "maar" een godsdienstonderwijzer te benoemen. Voor slechts één jaar, zo luidt het voornemen. Daarna zal men een predikant beroepen en hem een tractement aanbieden van minstens f 1000,00 per jaar.

Eén dag voor Kerstfeest,

24 december 1893 wordt de heer J.J. van Broekhoven als godsdienstonderwijzer in onze gemeente ingeleid. Tegelijk gaat ds. Westerik heen als consulent en fungeert van nu af als zodanig ds. L. Kan de Beer van Herkingen in het notulenboek valt zijn handschrift dadelijk op, hij schreef met hele grote letters, hij schijn nl. maar één oog te hebben gehad.

In 1894 worden er, geheel conform de plannen, een paar beroepen uitgebracht, maar tevergeefs. Hetzelfde gebeurt ook in 1895, onder andere ds. J.H. van 't Hoff te Den Bommel.

In 1896 vertrekt ds. Kan de Beer en weer wordt ds. Westrik van Sommelsdijk consulent. Enkele jaren duurt deze toestand voort.

De heer van Broekhoven gaat zich thuisvoelen, hoe kan het anders ! De consulent, die graag het werk aan hem overlaat is geheel op zijn hand. Maar kerkeraad en gemeente verlangen naar een dominee. Het gevolg is dat er spanningen ontstaan. De ene ambtsdrager na de andere verdwijnt, al zal dat heus niet alleen om de heer Van Broekhoven geweest zijn. Er wordt een "zeer droeve toestand" een uitdrukking die we telkens tegen kwamen in de notulen uit deze jaren.

In 1901 is er in het geheel geen kerkeraad meer, en niemand wil er in zitting nemen. Ook de gelederen der kerkvoogden zijn geduid. Het Classikaal Bestuur te Brielle heeft enkele dominees van Flakkee en van de overkant, als ook enkele ouderlingen en diakenen van naburige gemeenten opdracht gegeven te Melissant te doen "wat des kerkeraads is". Er komt bovendien nog een ernstige aanklacht binnen bij de kerkeraad: een vooraanstaand man in de gemeente zou iets heel ergs op zijn kerfstok hebben. Het gevolg van het een en ander is, dat er veel onrust heerst in de gemeente. Er worden verwijten gemaakt over en weer, zelfs tussen broers. Er zijn partijen die tegenover elkaar staan.

Aan het einde van dit jaar, 1901, komt er echter gelukkig enige verandering verbetering. Er komen weer ouderlingen en diakenen, en een nieuwe consulent, ds. A. Hoogendijk van Stellendam.

In 1903 wordt weer een beroep uitgebracht, n.l. op de toenmalige Ouddorpse dominee J. Boss. In vier jaar is dan het avondmaal niet gevierd.

In maart 1904 krijgt de gemeente nogmaals een nieuwe consulent, ditmaal weer uit Goedereede ds. F. de Gidts.

30 april wordt de godsdienstonderwijzer J.J. van Broekhoven eervol ontslagen, hij heeft dan 9 jaar de gemeente gediend.

Op 27 april 1904 werd de Gereformeerde gesticht, zoals in onze Gereformeerde geschiedschrijving is te lezen.